

Programový manuál lesného centra Kosariska

A Kosariska Erdei Központ Program kézikönyve

Kosariska Forest Center Program Manual

www.skhu.eu
www.viacarpatia-spf.eu

Európsky Fond Regionálneho Rozvoja
Európai Regionális Fejlesztési Alap

Programový manuál lesného centra Kosariska

A Kosariska Erdei Központ Program kézikönyve

Kosariska Forest Center Program Manual

Autori / Szerzők / Authors: Gejza Legen Botos István Csaba

Vydavateľ / Kiadó / Publisher: Legend Foto, Jövő-Kép Egyesület

Profesionálny obsah / Szakmai tartalom / Professional content: Bogland Bt.

Zdroj / Forrás / Source: Vecteezy.com, www.flickr.com / Legend Foto - A környezeti fotózás kézikönyve, A globális neveléstől az erdei iskoláig - játék és ötlettár, Gyermekünkért '91 Alapítvány - <https://gyerm91.hu>, Magyar Vöröskereszt - Táborszervezési kézikönyv

Edícia / Szerkesztés / Editing: Tabulapláza Alapítvány

Tlač / Nyomtatás / Print: Örökségünk Könyvkiadó

ISBN 978-615-01-2859-7

2021

Obsah / Tartalom / Contents:

Programový manuál lesného centra / Erdei központ program kézikönyve / Forest center program manual	4
Programy lesného centra / Az Erdei Központ programjai / Forest center programs	9
1) Budovanie hniezdísk a úkrytov vtáctva a včelárstvo / Madárfészkek, odúk építése és méhészet / Construction of bird nests and shelters and beekeeping	9
2) Bylinná záhrada / Gyógynövénykert / Herb garden	10
3) Výroba silíc a dechtu / Illóolajok és kátrány előállítása / Production of essential oils and tar	11
4) Športová a zážitková lukostrel'ba, trampské súťaže, lasovanie a šetrené táborenie / Sport- és kalandijászat, tramp verseny, lasszózás és vad kempingezés / Sports and adventure archery, tramp competitions, lassoing and conserved camping	15
5) Zážitková fínska dymová - Savu-saunu / Finn füst szauna, (Savu szauna) / Experiential Finnish smoke Savu-sauna	20
6) Mapovanie znečistenia tokov a prírody / A patakok szennyezettségének és a térség természeti állapotának feltérképezése / Mapping the pollution of streams and nature of the region	22
7) Cirkulárna ekonomika / Körkörös gazdaság / Circular economy	23
8) Indiancraft a tramping / Indián kézművesség és trampkultúra / Indiancraft and tramping	24
9) Údiareň /sušiareň ovocia / Gyümölcsaszaló/szárító / Fruit smokehouse/dryer	31
10) Kreatívna fotografia / Kreatív fotózás / Creative photography	32
Ťažkosti a výzvy v makro fotografii / Nehézségek és kihívások a makrófotózásban / Difficulties and challenges in macro photography	33
Módna fotografia v prírode / Divatfotózás a természetben / Fashion photography in nature	46
Od globálnej výchovy po lesnú pedagogiku / ÖKO-ötletár: oktatási játékok az erdőben / ECO-idea kit: educational games in the woods	54
Čo robiť v prípade uštipnutia kliešťom? / Mi a teendő kullancscsípés esetén? / What to do in case of a tick bite?	62
Sťažnosti a ich riešenie v tábore / Sérelmek és kezelésük a táborban / Grievances and their treatment in the camp	64
Modlitba lesa / Az erdő fohásza / The prayer of the forest	67

Programový manuál lesného centra

Jeden z najlepších grafických ukážok koncepcie trvalo udržateľného rozvoja som videl na jednom z nespočetných konferencií a seminárov, na ktorých som sa za život zúčastnil. Líšil sa veľmi od učných fráz, "najlepších" definícií a rôznych zložitých prelínajúcich sa grafov. Ako vyzeral? Predstavte si prírodu v tom najširšom ponímaní so všetkým čo nám dáva: svetlo, teplo, vzduch na dýchanie, ako aj jeho prúdenie - vietor, oheň na zohriatie, varenie a výroby, úkryt a teda miesto na bývanie a pobyt, potravu, zdroje pre naše rastúce potreby vo všetkých oblastiach, ktoré sme si vymysleli, popísali a zadefinovali, či už je to energia, minerály na stavbu, vodné a iné hospodárstva, lov a chov zvierat nad, ktoré sa neviem prečo neustále vyvyšujeme, ale tiež miesto pre náš odpad a posledný odpočinok. Nejak takto...

Erdei központ program kézikönyve

A fenntartható fejlődés egyik legjobb grafikus ábrázolását a számtalan konferencia és szeminárium egyikén láttam, amelyeken életemben részt vettem. Nagyon különbözött a tanult kifejezésektől, a "legjobb" definícióktól és a különböző bonyolult, egymásba fonódó grafikonoktól. Hogy nézett ki? Képzeld el a természetet a legtágabb értelemben mindennel, amit ad nekünk: a fényt, a meleget, a levegőt a légzéshez, valamint annak áramlását, a szelet, a tüzet a fűtéshez, a főzéshez és a termeléshez, menedéket, lakó- és tartózkodási helyet, ételt, forrásokat növekvő igényeinkhez, az általunk feltalált, leírt és meghatározott területeken, legyen az energia, ásványi anyagok az építésekhez, víz- és egyéb gazdasági ágak, vadászat és állattenyésztés, amelyeket nem tudom, miért növelünk folyamatosan, de hely is hulladékunknak és utolsó fekhelyünknek.

Valahogy így...

Forest center program manual

I have seen one of the best graphic demonstrations of the concept of sustainable development at one of the countless conferences and seminars I have attended in my lifetime. It differed greatly from learned phrases, "best" definitions, and various complex intertwining graphs. What did he look like? Imagine nature in the broadest sense with everything it gives us: light, heat, air to breathe, as well as its flow - wind, fire for heating, cooking and production, shelter and thus a place to live and stay, food, resources for our growing needs in all the areas we have devised, described and defined, be it energy, minerals for construction, water and other farms, hunting and animal husbandry, which I do not know why we are constantly raising, but also a place for our waste and last rest.

Somehow like this...

Posledné prieskumy ukazujú, že nároky ľudstva na všetko: zdroje, energie, prírodu, miesto a na zabezpečenie mnohorakých prirodzených a bohužiaľ aj prehnaných potrieb by vyžadovali zdroje ďalších troch Zemi podobných planét. Bez stravy údajne človek vydrží pár týždňov, extrémne niektorí možno do 3 mesiacov. Bez akejkoľvek vody človek vydrží pár dní, nikto neprežije bez vody týždeň ani mesiace. Bez vzduchu vydržíme tak do 5-6 minút, extrémny rekord prežitia bez dýchania v extrémnych podmienkach (v ľadovej vode) je tuším 22 minút. Čistý vzduch potrebuje každý pre svoje dýchanie, a teda pre život a zdravie. Ak už teda máme čo dýchať, čo piť a čo jesť čo nám ešte chýba? Spánok na bezpečnom mieste a teda úkryt, brloh, dom, byt, palác... Podobne potrebujeme aj svetlo, teplo, chlad, bezpečie, podobne ako väčšina živočíchov tejto planéty. Človek sa však už nejaký ten milión rokov vymaňuje z radov živočíchov a uzurpuje si nadriadenú pozíciu. Môže za to had z raja, pánboh alebo evolúcia nechám na vás... S tým rastú jeho nároky: potrebujeme čoraz kvalitnejšie a komfortnejšie bývanie, rastú naše potravinové nároky, pričom možno tretina sveta hladuje. Keďže sme si skrotili dobytok, vlka, šelmu aj hydinu aj pre ne potrebujeme priestor, krmivo, úkryt a zabezpečenie ich potrieb. Svoje potrebuje aj obilie, zelenina, ovocie, les. To všetko vyžaduje prepravu osôb a dopravu tovarov ako aj energií a jej nosičov. Potreby ľudstva sa rozšírili aj na vzdelávanie - už nestačí pozorovanie úkonov rodičov a slovné rozumy či kolektívna múdrosť kmeňa, na výrobu predmetov a tovarov, na zábavu, na umenie... Bohužiaľ ako spieval americký folkový spevák Pete Seeger v 60-tych rokoch minulého storočia vo svojej nadčasovej balade "Garbage" to všetko produkuje odpad - fyzický, ale aj ten v myšliach. A teda kam s ním? No predsa do prírody... nie však na môj dvor.

A legújabb kutatások azt mutatják, hogy az emberiség igényei mindenre: erőforrásokra, energiára, természetre, helyre, valamint sok természetes és sajnos túlzott szükséglet kielégítésére három másik, Földhöz hasonló bolygó erőforrásait igénylik. Étel nélkül az ember állítólag néhány hétig kitart, a legszélsőségesebb esetekben akár 3 hónapig is. Víz nélkül az ember néhány napig bírja, senki sem élhet nélküle hetekig vagy hónapokig. Levegő nélkül csupán 5-6 percig bírjuk, azt hiszem a túlélési rekord szélsőséges körülmények között (jeges vízben) 22 perc. Mindenkinek tiszta levegőre van szüksége a saját légzéséhez, tehát az élethez és az egészséghez. Node ha van mit lélegeznünk, van mit igyunk és mit együnk, mi hiányzik még? Aludjunk biztonságos helyen, jelentsen az menedéket, nyomornegyedet, házat, lakást, palotát... Hasonlóképpen szükségünk van a fényre, a melegre, a hidegre, a biztonságra, mint a bolygó legtöbb állatának. Azonban az ember néhány millió éve kiszabadult az állatok sorából, és elbitorolta felsőbbrendű helyzetét. Ez a paradicsom kígyója, legyen az Isten vagy az evolúció általi... Ezzel együtt nőnek az igényeink: jobb és kényelmesebb lakásra van szükségünk, nő az élelmiszerigényünk, és közben valószínűleg a világ harmada éhezik. Mivel megszelídítettük a szarvasmarháinkat, farkasokat, vadállatokat és baromfikat, szükségünk van térre, élelemre, menedékre a szükségleteik kielégítésére is. Kell hozzá gabona, zöldség, gyümölcs és erdő is. Mindehhez ember- és áruszállításra, valamint energiára és szállítóeszközökre van szükség. Az emberiség szükségletei kiterjedtek az oktatásra is - már nem elég a szülők cselekedeteinek és szóbeli jelentéseinek megfigyelése, vagy a törzs kollektív bölcsessége, a tárgyak és javak előállítása, a szórakozás, a művészet... A "szemét" időtlen balladájában minden hulladékot termel fizikai, és mentális értelemben is. Szóval hová tegyük? Nos, a természetbe, de nem az én kertembe.

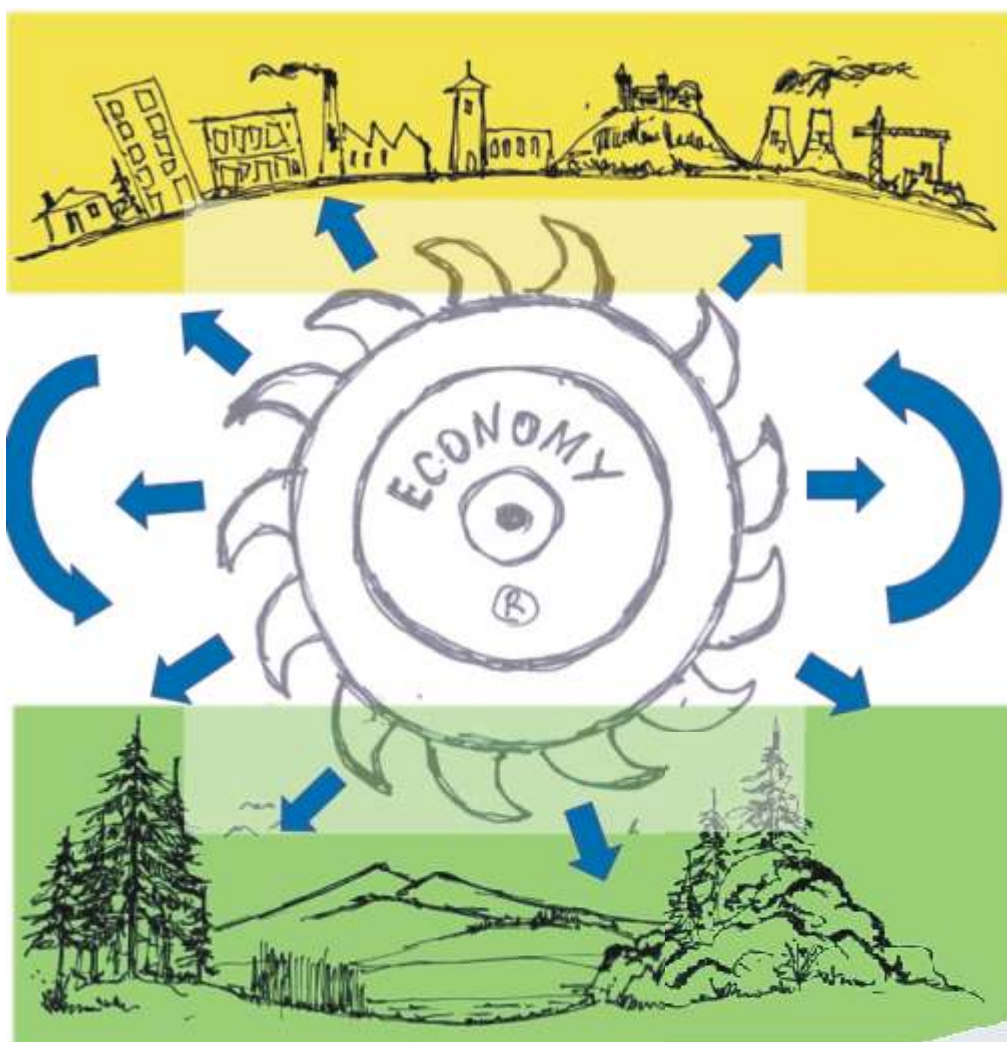
Recent research shows that humanity's demands for everything: resources, energy, nature, place, and to provide for many natural and, unfortunately, exaggerated needs would require the resources of three other Earth-like planets. Without food, one is said to last a few weeks, with the extreme some possibly up to 3 months. Without any water, one lasts a few days, no one survives without water for weeks or months. We can last without air for up to 5-6 minutes, I guess the extreme record of survival without breathing in extreme conditions (in ice water) is 22 minutes. Everyone needs clean air for their own breathing, and therefore for life and health. So if we have something to breathe, what to drink and what to eat, what else do we lack? Sleep in a safe place and therefore shelter, lair, house, apartment, palace ... Similarly, we need light, heat, cold, security, just like most animals on this planet. However, for some million years, man has been freed from the ranks of animals and usurped his superior position. It's the snake of paradise, I'll leave the god or evolution to you ... With that, its demands grow: we need better and more comfortable housing, our food demands grow, and maybe a third of the world is starving. Since we have tame cattle, wolves, beasts and poultry, we also need space, food, shelter and the provision of their needs. It also needs grain, vegetables, fruits, and the forest. All this requires the transport of people and the transport of goods as well as energy and its carriers. The needs of humanity have also expanded to education - it is no longer enough to observe the actions of parents and verbal meanings or the collective wisdom of the tribe, to produce objects and goods, for entertainment, for art ... in his timeless ballad "Garbage" it all produces waste - physical, but also the one in the mind. So where to with him? Well, to nature ... but not to my yard.

Čo to všetko spája ? Apropó: vedeli ste, že najviac nositeľov Nobelových cien má židovský pôvod ? Mám preto dôvodné podozrenie, že aj tento koncept (podobne ako daň z pridanej hodnoty) vymyslel nejaký geniálny Žid : ekonomický rast ! Je to zaklínadlo hospodárov, biblia politikov a trápka nadávka ochranárov. Čo teda ekonomický rast robí ? No predsa uspokojuje základné, oprávnené, ale aj luxusné a prehnané požiadavky a potreby ľudstva. Pre potreby nášho cvičenia si ho predstavte ako ohromné korčekové rýpadlo, podobné tým z povrchových lomov a baní planéty. Asi takto:

Mi egyesíti mindezt? Egyébként tudtad, hogy a legtöbb Nobel -díjas zsidó származású? Ezért alapos a gyanúm, hogy ezt a fogalmat (mint a hozzáadottérték -adót) egy ragyogó zsidó találta ki: a gazdasági növekedést! Ez a gazdák varázslata, a politikusok Bibliája és a természetvédők keserúsége. Mit tesz tehát a gazdasági növekedés? Minden esetre kielégíti az emberiség alapvető, jogos, de fényűző és túlzó igényeit és szükségleteit. Példánk kedvéért képzeljük el mint egy hatalmas gödör kotrót, azokhoz hasonlóan amelyekkel a bolygónk külszíni fejtéseiben és bányáiban dolgoznak. Mint ez:

What unites it all? By the way: did you know that most Nobel Prize winners are of Jewish descent? I therefore have a reasonable suspicion that this concept (like value added tax) was invented by a brilliant Jew: economic growth! It is the spell of farmers, the Bible of politicians and the bitter of the insult of conservationists. So what does economic growth do? Nevertheless, it satisfies the basic, legitimate, but also luxurious and exaggerated demands and needs of humanity. For the purposes of our exercise, imagine it as a huge bucket excavator, similar to the one from the surface quarries and mines of the planet. Like this:

A pod'me teda "modelovať". Ekonomika sa krúti, "rýpadlo" rýpe: naberá prírodné zdroje (vodu, vzduch, pôdu, lesy, nerasty, suroviny - medzi ktoré medzi iným radíme ako "páni tvorstva" aj všetky živé bytosti tejto planéty...) a uspokojuje rastúce nároky a hlad ľudstva. "Rýpadlo" = ekonomika nám poskytuje takmer všetko čo potrebujeme aj nepotrebujeme: výrobky, potraviny, autá, domy, školy, až po vesmírne rakety a vesmírne stanice.

Čo sa však stane ak "ekonomika" trvalo rastie. V našom obrázku sa teda zväčšuje priemer "rýpadla" a zrýchľuje sa jeho otáčanie - dostávame tak viac, ale aj viac odpadu vraciame do prírodného prostredia. Čo ak sa však vrstva prírodného prostredia "minie" a zuby "rýpadla" zaderú do dna (Zem či už veríte v plochú alebo guľatú.. má svoje hranice ...)? Ja sa nazdávam, že nastane kolaps, rozbitie rýpadla, zníženie množstva a kvality dodávaných zdrojov a surovín a teda aj uspokojovaných potrieb. To môže viesť ku koncu ľudskej civilizácie alebo k novému ekonomickému modelu (rýpadlo nahradíme niečím iným - lepším). Kto ten model vymyslí, pochopí, predstaví a hlavne zavedie celosvetovo bez vojen a diktatúry ... to je podľa mňa najdôležitejšia otázka dneška.

Naše lesné centrum "Košariská" chce byť jedným z nástrojov tejto zmeny (v myslení, v praktikách, v malých krokoch) k lepšiemu svetu ...

Tehát modellezzünk! A gazdaság pörög, a kotrógép ás: természeti erőforrásokat (vizet, levegőt, talajt, erdőket, ásványokat, nyersanyagokat) vesz magához, (beleértve minket mint a "teremtés mestereit" és e bolygó minden élőlényét) és kielégíti az emberiség egyre növekvő igényeit. A "Kotrógép", a gazdaság szinte mindent biztosít számunkra, amire szükségünk van, és azt is amire nincs: termékeket, élelmiszereket, autókat, házakat, iskolákat, sőt űrrakétákat és űrállomásokat.

De mi történik, ha a gazdaság egyre csak növekszik? Képünkön a "kotrógép" átmérője növekszik, és felgyorsul a forgása - többet kapunk, de több hulladékot is juttatunk vissza a természetes környezetbe. Mi történik akkor, ha a természetes környezet rétege elfogy és a "kotrógép" fogai eléri az alját? (A Földnek, mely hited szerint lehet akár lapos, akár gömbölyű, határai vannak). Úgy gondoljuk, hogy összeomlás jön, a kotrógép összetörik, a beszállított erőforrások és nyersanyagok mennyiségének és minőségének csökkenése következik be, és így nem lehet kielégíteni az igényeket. Ez vagy az emberi civilizáció végéhez vagy egy új gazdasági modellhez vezethet (a kotrógépet valami másra cseréljük - jobbra). Ki fogja ezt kitalálni, megérteni és főként bemutatni a modellt világszerte háborúk és diktatúrák nélkül...? Szerintünk ez napjaink legfontosabb megválaszolendő kérdése.

A Kosariska Erdei Központunk ennek a változásnak az egyik eszköze akar lenni (gondolkodásban, gyakorlatban, kis lépésekben), egy jobb világért.

So let's "model". The economy is spinning, the "excavator" is digging: it is taking on natural resources (water, air, soil, forests, minerals, raw materials - among which we rank as "masters of creation" and all living beings of this planet ...) and satisfies the growing demands and hunger of humanity. "Excavator" = the economy provides us with almost everything we need and do not need: products, food, cars, houses, schools, even space rockets and space stations.

But what happens if the "economy" continues to grow. In our picture, the diameter of the "excavator" increases and its rotation is accelerated - we get more, but we also return more waste to the natural environment. But what if the layer of natural environment "passes" and the teeth of the "excavator" hit the bottom (Earth, whether you believe in a flat or round ... has its limits ...)? I believe that there will be a collapse, the breakage of the excavator, a reduction in the quantity and quality of supplied resources and raw materials, and thus the needs met. This can lead to the end of human civilization or to a new economic model (we will replace the excavator with something else - better). Who will invent, understand, present and, above all, implement the model worldwide without wars and dictatorships ... that is, in my opinion, the most important question today.

Our forest center "Košariská" wants to be one of the tools of this change (in thinking, in practice, in small steps) for a better world ...

Programy lesného centra:

Aktivity projektu sú zamerané na zaobstaranie potrebného vybavenia a predmetov a ich následné využitie v 10 kreatívnych programoch lesného centra.

Programy budú zahrňovať:

1) Budovanie hniezdísk a úkrytov vtáctva a včelárstvo - zhotovenie a montáž vtáčích búdok na vybrané miesta lesoparku, zriadenie a prevádzka 3 úľov s náukou o včelárstve pre deti a mládež

Výstupy: 3 včelstvá, 30 búdok ročne

Výroba búdok:

Základy včelárstva: (Ladislav Sasák)

Az Erdei Központ programjai

A projekt tevékenységei a szükséges felszerelési eszközök és használati tárgyak beszerzésére összpontosítanak, valamint azoknak az erdei központ 10 kreatív programjában történő későbbi felhasználására.

A program szakmai tartalma:

1) Madárfészkek, odúk építése és méhészet - madárodúk építése és kihelyezése az erdőpark kiválasztott helyszínein, 3 kaptár kialakítása és hasznosítása a gyermekek és fiatalok méhészeti ismereteinek bővítéséhez.

Eredmény: 3 kaptár, 30 odú évente

Madárodúk gyártása:

A méhészet alapjai: (Ladislav Sasák)

Forest center programs:

The activities of the project are focused on the procurement of the necessary equipment and objects and their subsequent use in 10 creative programs of the forest center.

The programs will include:

1) Construction of bird nests and shelters and beekeeping - construction and installation of birdhouses in selected places of the forest park, establishment and operation of 3 hives with the knowledge of beekeeping for children and youth

Outputs: 3 hives, 30 huts per year

Production of booths:

Basics of beekeeping: (Ladislav Sasák)

2) Bylinnú záhrada pozostávajúca z lesných liečivých a úžitkových rastlín (mäta, cesnak medvedí, pamajorán, podbel', púpava, maliny, šípky, trnky, hlivy).

Výstupy: 200m² záhrada, 80 ks produktov ročne

Druhy bylín vhodné na pestovanie v lesnej záhrade :

1) Mäta prieporná (lat.)	11) Materina dúška
2) Šalvia lekárska	12) Ľubovník bodkovaný
3) Pamajorán obyčajný	13) Repík lekársky
4) Medovka lekárska	14) Cesnak medvedí
5) Púpava lekárska	15) Podbel' lekársky
6) Šťavel' lúčny	16) Dlvozel veľkokvetá
7) Rasca lúčna	17) Levanduľa
8) Ľalia (jedlá)	18) Bazalka pravá
9) Baza čierna	19) Fenikel obyčajný
10) Ostružina lesná	20) Koriander siaty

- 21) Myšičkvost (rebríček)
- 22) Nechtík lekársky
- 23) Pl'úcnik lekársky
- 24) Prvosienka jarná
- 25) Ríbezľa čierna
- 26) Ruža šípová
- 27) Skorocel kopijovitý
- 28) Žihľava dvojdomá
- 29) Lipa malolistá
- 30) Borák lekársky
- 31) Yzop lekársky
- 32) Chren obyčajný
- 33) Ligurček lekársky

2) Gyógynövénykert, amely erdei gyógy- és haszonnövényekből áll (menta, medvehagyma, pamajorán, martilapu, pitypang, málna, csipkebogyó, kökény, gomba).

Eredmény: 200m² kert, 80 féle termék évente

Az erdei kertben való termesztésre alkalmas gyógynövények fajtái:

1) Borsmenta	14) Medvehagyma	25) Feketeribizli
2) Orvosi zsálya	15) Martilapu	26) Vadrózsa
3) Szurokfű	16) Dúsvirágú ökörfarkkóró	27) Lándzsás útifű
4) Citromfű	17) Levendula	28) Csalán
5) Pitypang	18) Bazsalikom	29) Kislevelű hárs
6) Réti sóska	19) Édeskömény	30) Borágó
7) Fűszerkömény	20) Koriander mag	31) Kerti izsóp
8) Liliom (étkezési)	21) Közönséges cickafark	32) Torma
9) Fekete bodza	22) Orvosi körömvirág	33) Lestyán
10) Szeder	23) Orvosi tüdőfű	
11) Citromillatú kakukkfű	24) Tavaszi kankalin	
12) Közönséges orbáncfű		
13) Közönséges párlófű		

2) Herb garden consisting of forest medicinal and useful plants (mint, bear garlic, pamajorán, coltsfoot, dandelion, raspberries, rose hips, blackthorns, mushrooms).

Outputs: 200m² garden, 80 products per year

Types of herbs suitable for growing in a forest garden:

1) Peppermint (lat.)	12) St. John's wort	23) Lungwort
2) Sage	13) Common dandelion	24) Cowslip
3) Oregano	14) Ramson	25) Blackcurrant
4) Lemon balm	15) Coltsfoot medical	26) Eglantine
5) Dandelion	16) Mullein	27) Ribwort plantain
6) Yellow dock	17) Lavender	28) Stinging nettle
7) Caraway	18) Basil	29) Small-leaved lime
8) Lilies (meals)	19) Common fennel	30) Borage
9) Elderberry	20) Coriander seeds	31) Medical hyssop
10) Blackberry	21) Milfoil	32) Horseradish
11) Thyme	22) Pot marigold	33) Lovage

3) Výroba silíc a dechtu zo zvyškov po ťažbe suchou destiláciou dreva v primitívnych podmienkach a využívanie produktov deťmi pri impregnácii drevených stavieb lesného centra.

Výstupy: prírodná destilérka silíc, 10 litrov silíc a dechtu, 50 kg dreveného uhlia ročne

V rámci nášho centra sa pokúsime realizovať koncept mladého Rusa (Maksim Jegorov), ktorý pri Ladošskom jazere si vybudoval centrum bushcraftu. V rámci neho veľmi kreatívnym spôsobom vybudoval zrub, rôzne stavby a zariadenia, pomôcky, nástroje, lesnú škôlku drevín ale aj napríklad jednoduché zariadenie na suchú destiláciu dreva. Podobný koncept ešte donedávna využívali naši predkovia pri výrobe dreveného uhlia pre bane na Spiši a v Slovenskom rudohorí. Ostali nám po nich už len čistinky v lese, kde kedysi stáli miliere.

Ako na to?

3) Illóolajok és kátrány előállítása a betakarítás utáni maradványok és fa száraz lepárlásával primitív körülmények között, állítjuk elő a termékeket és a gyermekkel felhasználjuk az erdei központ fa épületeinek impregnálásában.

Eredmények: természetes illóolaj-lepárló, 10 liter illóolaj és kátrány, 50 kg faszén évente

Központunkon belül megpróbáljuk megvalósítani egy orosz fiatalember (Makszim Jegorov) koncepcióját, aki túlélő központot alakított ki a Ladoga-tónál. Gerendaházat, különféle melléképületeket, berendezéseket, segédeszközöket, szerszámokat, és fás növényekből álló erdei óvodát alkotott, valamint egy egyszerű eszközt is a fa száraz lepárlására. A közelmúltig hasonló koncepció alapján készítették a szenet őseink a Szepesi-hegység és a szlovákiai Érchegység bányáinak kitermeléséhez. Nekünk mára csak tisztások maradtak az erdőben, ahol egykor milliónyi fa állt.

Hogyan kell ezt csinálni?

3) Production of essential oils and tar from residues after harvesting by dry distillation of wood in primitive conditions and use of products by children in impregnation of wooden structures of the forest center.

Outputs: natural distillery of essential oils, 10 liters of essential oils and tar, 50 kg of charcoal per year

Within our center, we will try to implement the concept of a young Russian (Maksim Yegorov), who built a bushcraft center at Lake Ladoga. Within it, he built a log cabin, various buildings and equipment, aids, tools, a forest nursery of woody plants, but also, for example, a simple device for dry distillation of wood. Until recently, a similar concept was used by our ancestors in the production of charcoal for mines in Spiš and in the Slovak Ore Mountains. We are left with only clearings in the forest, where millions once stood.

How to do it?

Pre destilačné zariadenie použijeme staré železné sudy alebo plechovky. Rozrežeme ich a do väčšieho inštalujeme medenú rúrku s ventilom.

A lepárló berendezéshez régi vashordókat vagy tartályokat fogunk használni. Kivágjuk őket, és beszerelünk egy szelepes rézcsövet egy nagyobb hordóba.

We will use old iron barrels or cans for the distillation equipment. We cut them and install a copper pipe with a valve into a larger one.

Do menšieho suda vložíme korene alebo odrezky ihličnanov (borovica, jedľa, smrek, smrekovec). Polámeme drevo na menšie kúsky a natesno vložíme do suda.

Egy kisebb hordóba tesszük a tűlevelűek (borovi fenyő, jegenyefenyő, luc) gyökereit vagy hajtásait. A fákat kisebb darabokra törjük és szorosan a hordóba pakoljuk.

In a smaller barrel, put the roots or cuttings of conifers (pine, fir, spruce, spruce). We break the wood into smaller pieces and put it tightly in the barrel.

Sud obrátíme hore dnom a do pripravenej jamy ho utesníme ílom alebo inou vhodnou tesniacou hlinkou.

Fordítsuk a hordót fejjel lefelé, tegyük az előkészített gödörbe és agyaggal vagy más alkalmas tömítő agyaggal tapasszuk körbe, hogy elzárjuk tartalmát a levegőtől.

Turn the barrel upside down and seal it in the prepared pit with clay or other suitable sealing clay.

Následne okolo suda zapálime oheň a začíname destilovať. Za neprístupu vzduchu sa z dreva začnú najprv uvoľňovať silice a živica. Zbierame ich z medenej rúrky do sklenenej alebo inej nádoby (napríklad prázdnej plechovky).

Onedlho sa nám z destilátora začne valiť para (voda odchádza prvá). Následne už začína pomaly tiecť voňavá silica a živica. Tá sa bude hodiť na výrobu faklí, impregnáciu dreva, ale aj do aróma lúčok ako iné vonné éterické oleje.

Po odtečení živice sa začne destilovať drevný decht. Ten je jednak tmavší (hnedočierny) ale aj menej tekutý, tečie ako smola. Natečie ho menej ako živice. Decht zachytávame do inej nádoby, pretože bude mať iné využitie: Lepšie využitie je však pri impregnácii dreva alebo jeho lepení (hustejšie podiely).

Ezután tüzet gyújtunk a hordó körül és elkezdjük a lepárlást. Levegő hiányában először illóolajok és gyanták szabadulnak fel a hevülő fából. A rézcsövön keresztül kifolyó anyagokat üvegbe vagy más tárolókba, például üres fémdobozokba gyűjtjük.

Hamarosan gőzölni kezd a lepárló (először a víz távozik). Ezt követően az illatos kovasav és a gyanta kezd lassan folyni. Ez alkalmas lesz fáklyák készítésére, fa impregnálására, de aromalámpákba is, mint más illóolajok.

A gyanta leeresztése után a fakátrány kezd desztillálni. Egyszerre sötétebb (barnásfekete) és a gyantától kevésbé folyékony, szurokszerű anyag jelenik meg. Ez a kátrány, amit egy másik tartályba fogunk fel, mert más lesz a felhasználási területe (például meztelen betolakodókra önthetjük, majd tollakba csomagolhatjuk őket :-). Jobb azonban fa impregnálásra használni vagy vastagabb részek összeragasztására.

Then we light a fire around the barrel and start distilling. In the absence of air, essential oils and resins are first released from the wood. We collect them from a copper tube in a glass or other container (such as an empty can).

Soon we start steaming from the distiller (the water leaves first). Subsequently, fragrant silica and resin begin to flow slowly. It will be suitable for the production of torches, impregnation of wood, but also for the aroma of lamps like other fragrant essential oils.

After the resin drains, the wood tar begins to distill. It is both darker (brownish black) but also less fluid, flowing like pitch. It flows less than resin. We collect tar in another container, because it will have a different use: However, it is better to use it when impregnating wood or gluing it (thicker fractions).

Ak už z nášho primitívneho destilátora nič netečie pomaly necháme oheň vyhasnúť. Následne rozoberieme zariadenie a vyberieme z neho náš tretí produkt: drevené uhlie. To má zaujímavú štruktúru a láme sa ako ..drevené uhlie. Bude sa nám hodiť na grilovanie, ale aj na vykurovanie zrubu.

Ha már semmi nem folyik primitív lepárlónkból, hagyjuk kialudni a tüzet. Ezután szétsszereljük a készüléket és kinyejük belőle a harmadik termékünket: a faszenet. Érdekes szerkezete van és törik, mint a szén. Hasznos lesz majd grillezéshez, de a rönkház fűtéséhez is.

If nothing is flowing from our primitive distiller, let the fire go out. Then we disassemble the device and select our third product from it: charcoal. It has an interesting structure and breaks like charcoal. It will be useful for grilling, but also for heating a log cabin.

4) Športová a zážitková lukostrel'ba, trampské súťaže, lasovanie a šetrené táborenie

a pobyt v prírode spojené s monitoringom studničiek a ohnísk v areáli lesoparku.

Výstupy: patrične vybavený lukostrelecký areál, 10 kontrolovaných a udržiavaných lokalít (studničky, ohniská)

Lukostrel'ba sa stáva čoraz populárnejším športom. Ak sa prevádzkuje pri patričných bezpečnostných opatreniach, stáva sa obľúbenou aktivitou malých aj veľkých. Luk patrí medzi prvé zbrane, ale aj nástroje (napríklad zapalovanie ohňa), ktoré začal človek využívať. Vo svojej výstroji mali luky a ešte stále majú hádam všetky národy sveta. *Aké poznáme luky?*

Jednoduché, dlhé luky patrili medzi najzákladnejšie zbrane. Hádam naslávnejšími v tejto kategórii sa stali takzvané "long bow", ktoré používala anglická armáda v bojoch najmä proti francúzskym obrneným rytierom. Posledné pokusy nadšencov tohoto luku síce dokázali, že ani 150 libier silný luk (má silu v ťahu ako keby ste dvíhali 68 kg do výšky 1 metra...) neprestrelil na hrudi klenuté brnenie obrneného rytiera, avšak kožené brnenie, alebo medzery v krúžkovej zbroji neodolali šípu vystreleného z takejto zbrane.

4) Sport- és kalandíjászat, tramp verseny, lasszózás és vad kempingezés

és további természetbeli tevékenységek a források és a tűzrakó helyek megfigyelésével összefüggésben.

Eredmények: jól felszerelt íjászkomplexum, 10 ellenőrzött és karbantartott helyszín (források, tűzrakó helyek)

Az íjászat egyre többet játszott sportág. A megfelelő biztonsági intézkedések betartásával népszerű tevékenységgé válik kicsik és nagyok számára. Az íj az első fegyverek egyike és az első ember által használt eszközök (mint például a tűzgyújtó) egyike is. Az íj a felszerelés része volt és még mindig az a világ összes természeti népénél. *Milyen íjakat ismerünk?*

Az egyszerű íjak a legalapvetőbb fegyverek közé tartoztak. Híresebb lett ebben a kategóriában az úgynevezett "hosszú íj", amelyet az angol hadsereg használt, elsősorban a francia páncélos lovagok elleni harcokban. Az íj rajongóinak legújabb kísérletei bebizonyították, hogy még egy 150 fontos íj (ennek olyan húzóereje van, mintha kb 68 kg-ot emelnénk 1 méter magasra) nem lőtt át a páncélos lovag íves páncélján a mellkasnál, de a bőrpáncél vagy a sodronypáncél rései nem tudtak ellenállni az ilyen fegyverből indított nyílknak.

4) Sports and adventure archery, tramp competitions, lassoing and conserved camping

and a stay in nature associated with the monitoring of wells and fires in the forest park.

Outputs: properly equipped archery complex, 10 controlled and maintained localities (wells, hearths)

Archery is becoming an increasingly popular sport. When operated with appropriate safety precautions, it becomes a popular activity for both small and large. The bow is one of the first weapons, but also tools (such as lighting a fire) that man began to use. They had bows in their gear and they still have, I guess, all the nations of the world. *What bows do we know?*

Simple, longbows were among the most basic weapons. I guess more famous in this category became the so-called "long bow", which was used by the English army in battles, especially against the French armored knights. Recent attempts by enthusiasts of this bow have proved that even a 150 pound bow (it has a pulling force as if you were lifting 68 kg to a height of 1 meter) did not shoot through the arched armor of an armored knight on the chest, but leather armor or gaps in ring armor they could not resist an arrow fired from such a weapon.

Takýto luk samozrejme bol veľmi nepraktický ak ste sedeli na koni. Jazdci potrebovali silný, krátky luk, ktorý by umožňoval účinnú opakovanú strelbu aj za rýchlej jazdy... a tak sa zrodil reflexný luk. Vyrábali sa z rôznych materiálov (pružných, húževnatých drevín ako tis, bambus) a kde nebolo dreva tak z rohoviny. Výrobcovia rýchlo prišli na to, že ak ramená luku vystužia nažehelenými či nalepenými šlachami, zvýši sa sila ramien a teda aj rýchlosť výstrelu. Reflexné luky si nezadajú v sile a účinnosti s dlhými lukmi, pre svoju veľkosť sú vhodné nielen pre jazdcov ale aj deti a mládež.

Moderné reflexné luky často kombinujú exotické tvrdé dreva so sklo-laminátom, rohovinou a inými materiálmi

V snahe o čo najrýchlejší let šípu výrobcovia začali používať napínacie kladky. Takzvané kompozitné kladkové luky sa začali využívať ako v športovej strelbe tak aj pri love. Rýchlosť vystreleného šípu dosiahla neuveriteľných 100m/s čo už dosahuje tretinovú rýchlosť zvuku. Šipy vystrelené z kladkových lukov už doleteli aj do vzdialenosti 1 km.

Moderné plasty umožnili na luk pridať rad zariadení pre účinejšiu strelbu : protizávažie, zameriavače, tlmiče, dokonca tulce (zásobníky šífov).

Egy ilyen íj persze egyáltalán nem volt praktikus ha lovon ültek. A lovasoknak erős, rövid íjra volt szükségük, amely lehetővé teszi a hatékony újrátöltést gyors vágta közben is. Így született meg a reflex íj. Különbőféle anyagokból készült (rugalmas, kemény fák, például tiszafa, bambusz), és ahol nem volt sok fa, ott agancsból. A gyártók gyorsan rájöttek, hogy ha az íjkarokat vasalt vagy ragasztott inakkal erősítik meg, akkor a karok erőssége és ezáltal a lövés sebessége nő. A reflex íjak nem versenyeznek erejükben és hatékonyságukban a hosszú íjakkal, méretüknél fogva nemcsak lovasoknak, hanem gyermekeknek és fiataloknak is alkalmasak.

A modern reflex íjak gyakran egzotikus keményfák, üvegszálak, agancs és más anyagok kombinációi. Annak érdekében, hogy a lehető leggyorsabban repülhessenek a nyíllak, a gyártók feszítőgörgőket kezdtek használni. Az úgynevezett összetett csigás íjakat mind a sportlövészetben, mind a vadászatban elkezdték használni. Ezen nyíllak sebessége elérte a korábban hihetetlen 100 m/s értéket, ami már csaknem a hangsebesség egyharmada. A csigás íjakkal már az 1 km-es távolságot is elérik a nyíllövések.

A modern műanyagok lehetővé tették, hogy számos eszközt adjunk az íjhoz a hatékonyabb lövés érdekében: ellensúlyokat, irányzékokat, lengéscsillapítókat, sőt tüllt is (nyíllmagazinok).

Such a bow, of course, was very impractical if you were sitting on a horse. The riders needed a strong, short bow that would allow for effective re-shooting even while driving fast ... and so a reflex bow was born. It was made of various materials (flexible, tough woods such as yew, bamboo) and where the wood was not so much of the horn. Manufacturers quickly found that if the bow arms were reinforced with ironed or glued tendons, the strength of the arms and thus the speed of the shot would increase. Reflex bows do not compete in strength and efficiency with long bows, due to their size they are suitable not only for riders but also for children and youth.

Modern reflective bows often combine exotic hardwoods with fiberglass, horn and other materials. In an effort to fly the arrow as fast as possible, manufacturers began to use tension pulleys. The so-called composite pulley bows began to be used both in sport shooting and hunting. The speed of the arrow fired reached an incredible 100m / s, which already reaches one third of the speed of sound. Arrows fired from pulley bows have already reached a distance of 1 km.

Modern plastics have made it possible to add a number of devices to the bow for more efficient shooting: counterweights, sights, shock absorbers, even tulle (arrow magazines).

Šípy

V modernej lukostrel'be sa používajú rôzne materiály pre šípy : od ľahkých ihličnatých drevín (céder, smrekovec) cez lacné takmer nezničiteľné sklolaminátové, duralové až po karbónové hriadele. Na ne sa montujú hroty, letky (plastové alebo pierka) a plastové sedielka.

Terče

V súčasnosti sú najpopulárnejšie opäť vysokým tlakom lisované slamené terče o rôznom priemere, ale pre 3-D strel'bu aj figúry zvierat z tvrdej peny. Pre rekreačnú, ale aj športovú strel'bu je vhodné za terč inštalovať zachytávač šífov. Šíp sa po nevydarenom výstrele totiž často rád zahrabe pod vegetáciu a nezriedka ho odhalí až "hlboká orba".

Chrániče predlaktia

Kto ešte neschytal modrinu na predlaktí od uvoľnenej tetivy neuverí ako užitočný a dôležitý môže byť chránič predlaktia. Je to plastový alebo kožený rukáv, ktorý chráni predlaktie od uvoľnenej tetivy. Iste dá sa naučiť strieľať tak, aby vás tetiva nešvihla, ťažšie sa však pri tom tetiva ňaťahuje aj zameriava šíp.

Nyílak

A modern íjászatban a nyílakhoz különféle anyagokat használnak: a könnyű túlevelű fáktól (cédrus, lucfenyő), az olcsó, szinte elpusztíthatatlan üvegszálon, a duraluminon át a szénszálakig. Fekvő és vezértollak (műanyag vagy toll) és műanyag vesszővégek vannak felszerelve rájuk.

Céltáblák

Jelenleg a legnépszerűbbek a különböző átmérőjű, nagy nyomáson tömörített szalma céltárgyak, de a 3 dimenziós lövészethez a keményhabból készült állatfigurák is. A szabadidős és sportlövészethez célszerű nyílfogót felszerelni a célpont mögé. A sikertelen lövés után a nyíl gyakran tűnik el a növényzetben, avarban és rndszerint csak nehezen lehet megtalálni.

Alkarvédők

Aki még nem tapasztalt zúzódást az alkarján egy laza íjhúr miatt, az el sem hiszi, hogy az alkarvédő hasznos és fontos lehet. Ez egy műanyag vagy bőr hüvely, amely megvédi az alkarokat a csapódó inaktól. Minden bizonnyal meg lehet tanulni úgy lőni, hogy a húr ne érjen a karhoz, de úgy nehezebb a húr kihúzni és a nyilat irányítani.

Arrows

In modern archery, various materials are used for arrows: from light coniferous trees (cedar, spruce) through cheap almost indestructible fiberglass, duralumin to carbon shafts. Tips, squadrons (plastic or feather) and plastic seats are mounted on them.

Targets

Currently, the most popular are again high-pressure straw targets of various diameters, but for 3-D shooting also figures of animals made of hard foam. For recreational as well as sport shooting, it is advisable to install an arrow catcher behind the target. After an unsuccessful shot, the arrow often likes to bury itself under the vegetation and is often exposed only by "deep plowing".

Forearm protectors

Anyone who has not yet caught a bruise on their forearm from a loose tendon will not believe that a forearm protector can be useful and important. It is a plastic or leather sleeve that protects the forearms from a loose tendon. It is certainly possible to learn to shoot in such a way that the string does not swing you, but it is more difficult to stretch the string and aim the arrow.

Čo je pri lukostrel'be najdôležitejšie?

Sila luku, kvalita šípu, vzdialenosť terča ? Ani jendo z toho, najdôležitejšia je bezpečnosť. Lukostrel'ba, ako každá strel'ba vyžaduje disciplínu, sústredenie a najmä bezpečné prostredie. Musíte si byť istí nielen tým kde lietajú vaše šípy, ale aj tým či v ich dráhe letu nestojí dieťa či kamarát. Lukostrelecké stanovišťa je preto účelné ohradiť, zamedziť nečakanému vpádu návštevníkov ale aj iných strelcov do priestoru strel'by, s natiiahnutých lukom a založeným šípom na nikoho sa neobracať a samozrejme dokonale ovládať svoju zbraň či športový nástroj.

V našom woodcraft centre venujeme týmto pravidlám patričnú pozornosť, aby sa nádejným, ale aj rekreačným lukostrel'com nič zlé neprihodilo.

Mi a legfontosabb az íjászatban?

Az íj erőssége, a nyíl minősége, a céltávolság? Egyikük sem, ugyanis a legfontosabb a biztonság. Az íjászat, mint minden más lövészet, fegyelmet, koncentrációt és mindenekelőtt biztonságos környezetet igényel. Nem csak arra kel figyelni, hogy merre repülnek a nyilak, hanem, hogy egyetlen gyerek vagy játszótárs se kerülhessen az útjukba. Az íjászat helyszínét ezért fontos lekeríteni, hogy megakadályozzuk a nézők, vagy más lövészek váratlan bejutását a területre. Kihúzott íjjal és nyíllal senki sem fordulhat és természetesen teljesen ellenőrzés alatt kell tartani a fegyvert vagy sporteszközt.

Erdei központunkban kellő figyelmet fordítunk ezekre a szabályokra, hogy ne történjen semmilyen baleset az íjászokkal.

What is the most important thing in archery?

Bow strength, arrow quality, target distance? Not one of them, the most important thing is safety. Archery, like any other shooting, requires discipline, concentration and, above all, a safe environment. You have to be sure not only where your arrows are flying, but also whether a child or a friend is standing in their flight path. Archery positions are therefore useful to fence, prevent unexpected intrusion of visitors but also other shooters into the shooting area, with a stretched bow and an arrow based on no one to turn to and of course perfectly control your weapon or sports tool.

In our woodcraft center, we pay due attention to these rules so that nothing bad happens to promising but also recreational archers.

Tramping je unikátne sub-kultúra a trávenie voľného času či pre mnohých životný štýl, ktorý sa zrodil začiatkom 20. storočia, krátko po založení svetového skautingu. Dievčatá a chlapci rôznych sociálnych vrstiev sa vydali do lesov, lúk a hájov (neskôr aj do celého sveta), aby zažili romantiku, dobrodružstvá prírody, trvalé priateľstvá a kamarátstva. Hnutie sa nikdy nestalo registrovaným hnutím, nezničilo, nepotlačilo ani nezlomilo ho žiadny "-izmus" a v podobe nových či starých tramských "osád" je stále medzi nami.

Naše woodcraft (lesná múdrosť) centrum bude preto organizovať rôzne tramské podujatia: výročné ohne, potlaxy, súťaže, ale aj iné tramské zručnosti medzi ktoré patrí prežitie a prežívanie v prírode a divočine, voči prírode šetrné táborenie, manuálne aj praktické zručnosti, aktívne trávenie voľného času.

A **tramping** egyedülálló szubkultúra és szabadidős tevékenység, mely sokak életmód egyúttal. A 20. század elején született ez a mozgalom, nem sokkal a World Scouting megalapítása után. A különböző életterületekről származó lányok és fiúk erdőkbe, rétekre és ligetekbe utaztak (később az egész világra), hogy megtapasztalják a romantikát, a természeti kalandokat, a tartós kapcsolatokat és barátságokat. A mozgalom soha nem vált bejegyzett mozgalommá, nem semmisítette meg, nem nyomta el vagy törte meg semmilyen "-izmus" és új vagy régi tramp "települések" formájában továbbra is köztünk van.

Erdei központunk ezért különféle tramp rendezvényeket szervez: éves tűzgyújtásokat, tapsokat, versenyeket, de egyéb tramp készségeket is, beleértve a túlélést a természetben és a vadonban, a természetbarát táborozást, a kézi és gyakorlati készségeket, az aktív szabadidős tevékenységeket.

Tramping is a unique sub-culture and leisure or for many lifestyle that was born in the early 20th century, shortly after the founding of World Scouting. Girls and boys from different walks of life traveled to forests, meadows and groves (later to the whole world) to experience romance, nature adventures, lasting friendships and friendships. The movement has never become a registered movement, it has not destroyed, suppressed or broken any "-ism" and in the form of new or old tram "settlements" it is still among us.

Our woodcraft (forest wisdom) center will therefore organize various tramp events: annual fires, applause, competitions, but also other tramp skills including survival and survival in nature and wilderness, nature-friendly camping, manual and practical skills, active leisure time.

5) Zážitková fínska dymová - Savu-saunu vybudovaná z recyklovaného dreva a prevádzkovaná zo zbytkov po ťažbe a suchárov o rozmeroch 3 x 2 metre bez základov, bez nutnosti ohlásenia drobnej stavby.

Výstupy: sauna, 50 návštevníkov ročne

Najstarší a najjednoduchší, pôvodný druh sauny : Postavíte zrub, dobre ho utesníte, inštalujete v ňom lavice, ohnisko a na neho kamene ...ale zabudnete tam vybudovať komín - to je stručné prestavenie fínskej dymovej "savu-sauny". V dymovej saune ako v každej prírodnej saune sa kúri suchým tvrdým drevom, dym však ostáva v priestore sauny a valí sa škárami okien a dverí von. Po približne 2 hodinách kúrenia sa oheň nechá vyhasiť, sauna sa vyvetrá a pustia sa do nej návštevníci. Na rozžeravené kamene sa leje voda, ktorá sa mení na paru. Tá sa zmieša so zbytkami dymu a jemných sadzí a cirkuluje v saune. Po chvíli ste patrične jemne "vyúdení" ako údené koleno... Nevadí, úľavu od horúčavy a zbytkov dymu vám prinesie skok do neďalekého prírodného jazierka či aspoň nádrže. Po krátkom ochladní v často ľadovej vode sa vraciate do sauny alebo sa predtým temperujete v sude s teplou vodou. Pri otázke v Jyväskylä: "Aký bol váš najlepší zážitok v tomto roku, 90% účastníkov dymovej sauny vyhlásilo " Savu-sauna !"

Využite jedinečnú príležitosť vyskúšať našu prvú košickú savu-saunu vo Woocraft Centre Košariská !

5) Finn füst szauna, (Savu szauna) a régi épület újrahazsnosított faanyagából készült, 3 x 2 méteres alapterületű egyszerezű építmény.

Teljesítmény: szauna, évente 50 látogatóval

A legősibb és a legegyszerűbb eredeti típusú szauna: építsünk egy faházat, jól zárjuk le, rakjunk bele padokat, köveket, de a kémény építését elfledhetjük. - ez röviden a finn füst "Savu-szauna". A füstös szaunában, mint minden természetes szaunában, száraz keményfával fűtenek, de a füst a szaunán belül marad, és kiszivárog az ablakok és ajtók illesztéseiben. Körülbelül 2 óra fűtés után a tüzet eloltják, a szaunát átszellőztetik és a látogatók beléphetnek. A forró kövekre vizet öntenek, amely gőzzé alakul, mely a füst és a finom korom maradványával keveredve kering a helyiségben. Egy idő után megfelelően finomra "füstölődnek", mint egy jó csülök. Sebaj, a hőségtől és a füstmaradványoktól való megkönnyebbülésért beugranak egy közeli természetes tóba vagy legalább egy tározóba. A rövid, gyakran jeges vízben való lehűlés után visszatérnek a szaunába, vagy egy előtte álló meleg vízzel telt dézsába. Amikor Jyväskyläban megkérdezték, hogy mi volt a legszebb élményük ebben az évben, a füstszauna résztvevőinek 90% -a kijelentette: a Savu-szauna!

Használja ki az egyedülálló lehetőséget, és próbálja ki első kassai füstszaunát a Kosariska Erdei Központban!

5) Experiential Finnish smoke - Savu-sauna built of recycled wood and operated from mining residues and biscuits measuring 3 x 2 meters without foundations, without the need to report a small construction.

Outputs: sauna, 50 visitors per year

The oldest and simplest, original type of sauna: You build a log cabin, seal it well, install benches, a fireplace and stones on it ... but forget to build a chimney there - this is a brief reconstruction of the Finnish smoke "sucker-sauna". In a smoke sauna, as in any natural sauna, it is heated by dry hardwood, but the smoke remains in the sauna area and rolls out through the joints of windows and doors. After approximately 2 hours of heating, the fire is allowed to extinguish, the sauna is ventilated and visitors enter it. Water is poured on the hot stones, which turns into steam. It mixes with the remnants of smoke and fine soot and circulates in the sauna. After a while, you are appropriately gently "smoked" like a smoked knee ... Never mind, relief from the heat and remnants of smoke will bring you a jump into a nearby natural pond or at least a reservoir. After a short cooling in often ice water, you return to the sauna or beforehand in a barrel with warm water. When asked in Jyväskylä: "What was your most beautiful experience this year, 90% of the smoke sauna participants said" Savu-sauna! "

Take advantage of the unique opportunity to try out our first Košice suction sauna in the Forest Center Košariská!

6) Mapovanie znečistenia tokov a prírody regióna z člmi z tokov a pomocou drona

Výstupy: 10 lokalít a 5 tokov ročne ročne

Woodcraft centrum v blízkej budúcnosti bude organizovať jednak zážitkové plavby po vodných nádržiach a tokoch Európy, ale aj mapovanie ich znečistenia dronmi a prenosnými nafukovacími člmi.

6) A patakok szennyezettségének és a térség természeti állapotának feltérképezése csónakokkal és drónokkal

Eredmények: 10 helyszínen 5 felmérés évente

A közeljövőben az Erdei Központ kalandtúrákat szervez Európa tározóin és folyóin, valamint feltérképezi azok szennyezettségét drónokkal és hordozható felfújható csónakokkal.

6) Mapping the pollution of streams and nature of the region with boats from streams and using a drone

Outputs: 10 sites and 5 streams per year

In the near future, the Woodcraft Center will organize both adventure cruises on the reservoirs and streams of Europe, as well as mapping their pollution by drones and portable inflatable boats.

7) Cirkulárna ekonomika: recyklácia odevov a prírodných materiálov (koža) na výroby dennej spotreby - kapsy, taštičky, vaky

Výstupy: 50 produktov ročne

Vďaka zavedenej sieti sekáčov má a bude mať naše Woodcraft centrum stály prísun materiálu pre výrobu recyklovaných odevov a výrobkov dennej potreby. Jednoduchým viazaním či šitím budeme vyrábať tašky, kabely, kapsičky a iné užitočné a krásne predmety. Niekoľko uložiek inšpirácií a vzorov...

7) Körkörös gazdaság: használt ruhák és természetes anyagok (bőr) újrahasznosítása mindennapi fogyasztási cikkekhez: - zsebek, táskák, zsákok

Eredmény: 50 termék évente

A kialakított beszerzőhálózatnak köszönhetően Erdei Központunk folyamatosan rendelkezni fog alapanyagokkal a ruházat újrahasznosításához és használati tárgyak előállításához. Egyszerű kötéssel vagy varrással táskákat, öveket, zsebeket és egyéb hasznos és szép tárgyakat fogunk gyártani. Néhány példa inspirációkra és mintákra...

7) Circular economy: recycling of clothing and natural materials (leather) for everyday consumer products - pockets, bags, sacks

Outputs: 50 products per year

Thanks to an established network of chisels, our Woodcraft Center has and will have a constant supply of materials for the production of recycled clothing and daily necessities. We will produce bags, cables, pockets and other useful and beautiful items by simple tying or sewing. Some examples of inspirations and patterns...

8) Indiancraft a tramping - tramské súťaže a kultúra, indiánske koráľkovanie, táborenie v típi, výroba predmetov umenia prírodných národov, Šetrný pobyt a táborenie v prírode (v lakotskom típi) na báze a princípoch woodcraftu, výroba bábik zo šúpolia a indiánske koráľkovanie.

Výstupy: 40 výrobkov, 6 podujatí ročne

Obrázok pochádza z dočasnej "dediny" Čiernonožcov (Blackfoot) v kanadskom Clagary pri príležitosti najväčšieho ródea sveta "Stampede". Naše woodcraft centrum má zakúpené lakotské típi o priemere 7 metrov v ktorom sa budú uskutočňovať kurzy indiánskeho koráľkovania, výroby artefaktov (diel, ozdôb)

8) Indián kézművesség és trampkultúra, indiai gyöngyfűzés, kempingezés, természeti népek műtárgyainak előállítása, Természetkímélő tartózkodás és kempingezés a természetben (egy Lakota tipiben) a kézművesség elvei alapján babák gyártása kukorica csuhéból és az indián gyöngyözésből.

Eredmények: 40 termék és 6 esemény évente

A kép a Feketelábú indiánok ideiglenes "falujából" származik a kanadai Calgaryban, a világ legnagyobb rodeó "Stampede" alkalmából. Erdei Központunk 7 méter átmérőjű Lakota tipit szerzett be, ahol indián gyöngyfűző tanfolyamokra és műtárgyak (takarók, dísz tárgyak) készítésére kerül sor.

8) Indiancraft and tramping - tramp competitions and culture, Indian beading, camping in a teepee, production of art objects of natural peoples, Gentle stay and camping in nature (in the Lakota tipi) based on the principles and principles of woodcraft, production of dolls from šúpolia and Indian beading.

Outputs: 40 products, 6 events per year

The image comes from the temporary "village" of Blackfoot in Clagary, Canada, on the occasion of the world's largest rhodeo "Stampede". Our woodcraft center has purchased Lakota teepees with a diameter of 7 meters, in which courses in Native American beading and the production of artifacts (blankets, ornaments,) will take place.

Základy koráľkovania pochádzajú z techník krilovania: rozklepanie urzoních a dikobrazích ostňov na tyčinky a ich prišívanie na odev z bizónnej kože či jelenice. Farby sa používali prírodné : močovina, železité hlinky, uhlie, byliny či rašelina. Po príchode Európanov v 16. storočí sa rýchlo presadili sklenené koráľky, najmä rokajl z českých sklární. Indiáni rôznych kmeňov jednak použili tradičné geometrické vzory (Lakoti, Arapaho, Krí a Šošoni a Čiernonožci) alebo kvetinové vzory často už ovplyvnené Európanmi (Čejeni, Odžibvejci, Ute). V 18-19. storočí sa už objavujú aj patriotské vzory s americkou zástavou...

Ako mi hrdo povedal starý lovec na Stampede v Calgary, kde som ich navštívil v típi mestečku : "koráľkuje iba squaw!" *To nám však nebráni koráľkovať tiež, že chlopi...?*

Aké techniky sa používajú?

A gyöngyfűzés alapjai a varrás technikáiból származnak: a tövises, tüskés ágakkal varrtak bölénybőrből vagy szarvasbőrből készült ruházatot. A felhasznált színek természetesek voltak: karbamid, vas, agyag, szén, gyógynövények vagy tőzeg. Az európaiak 16. századi megérkezése után az üveggyöngyök, különösen a cseh üveggyárból származó maggyöngyök, gyorsan elterjedtek. A különböző törzsekből származó indiánok vagy hagyományos geometriai mintákat (Lakota, Arapaho, Krí, a Sosoni és a Feketelábú indiántörzsek) használtak, vagy virágmintákat, amelyeket gyakran már az európaiak is befolyásoltak (Cheyenne, Ojibwe, Ute törzsek). A 18-19. században amerikai zászlós hazafias minták jelentek meg.

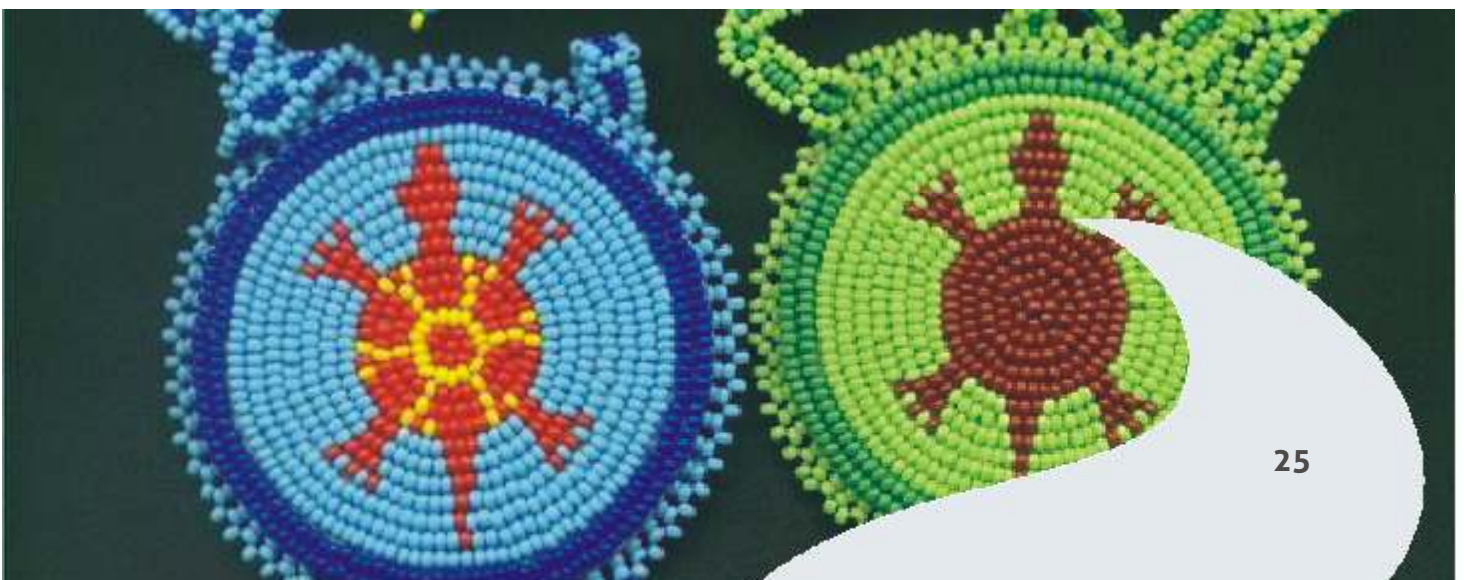
Ahogy egy öreg vadász büszkén mesélte a kaliforniai Stampede -ben, ahol meglátogattam őket egy tipikus városban: "ezek csak csikorgó gyöngyök!" *De ez nem akadályoz meg minket a gyöngyfűzésben, ugye?*

Milyen technikákat alkalmaznak?

The basics of beading come from the techniques of beading: hitting urzon and porcupine spines on sticks and sewing them to clothing made of bison leather or deer. The colors used were natural: urea, ferrous clays, coal, herbs or peat. After the arrival of Europeans in the 16th century, glass beads, especially seed beads from Czech glassworks, quickly prevailed. Indians of different tribes either used traditional geometric patterns (Lakoti, Arapaho, Krí and Šošoni and Blackfoot) or floral patterns often already influenced by Europeans (Cheyenne, Ojibwe, Ute). V 18-19. In the 19th century, patriotic patterns with an American flag have been appearing ...

As an old hunter proudly told me at Stampede in Calgary, where I visited them in a typical town: "only squaw beads!" *But that doesn't stop us from beading too, that he...*

What techniques are used?

1) Tkanie

Táto technika umožňuje "tkat" ramenné pásy, náramky ale aj opasky. Potrebujete na to "luk" (loom) alebo tkací rám (vid' obr 1 a 2 a 3).

1) Szövés

Ez a technika lehetővé teszi a vállpántok, karkötők, de az övek "szövését" is. Ehhez "íjra" vagy szövőkeretre van szükség (lásd 1. és 2. és 3. ábra).

1) Weaving

This technique allows you to "weave" shoulder straps, bracelets but also belts. You need a "bow" or a weaving frame for this (see Figs. 1 and 2 and 3).

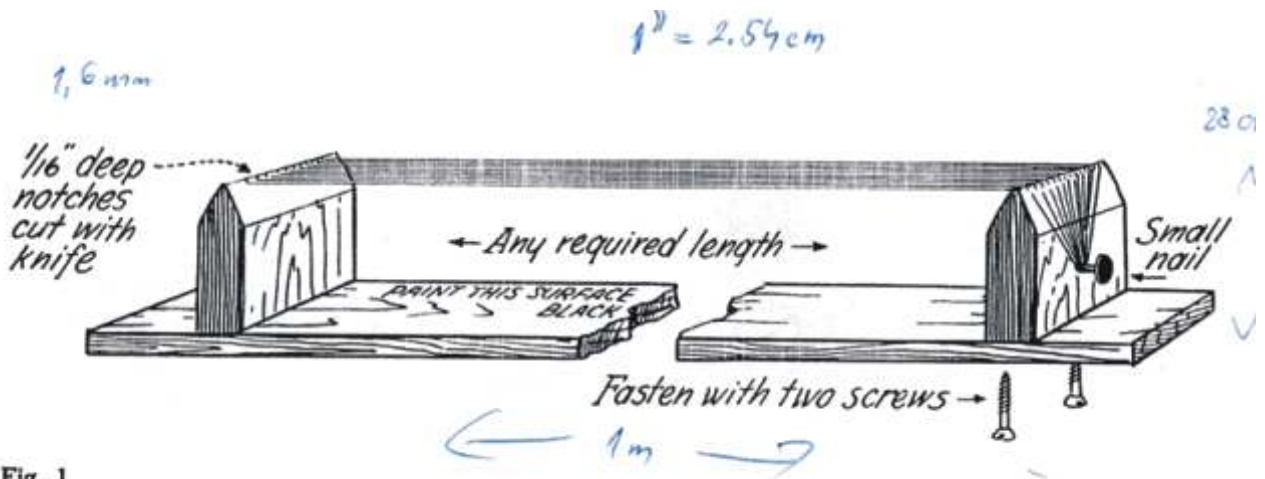

Fig. 1

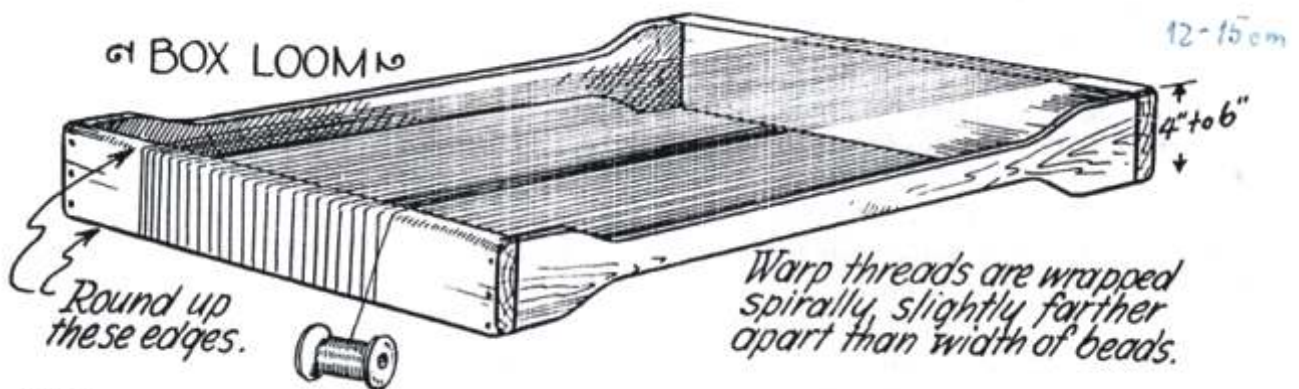

Fig. 2

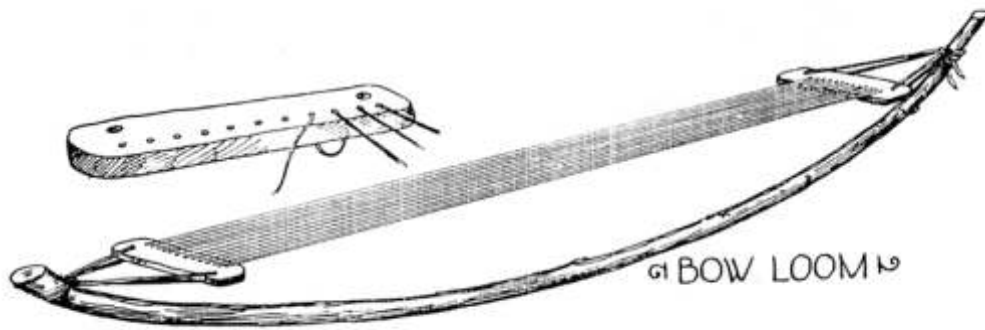

Fig. 3

© GDL Photo

Na pevnú silonovú niť (prípadne na syntetickú či prírodnú šlachu) navlečiete plánovaný vzor korálok a navlčený rad položíte medzi natiiahnuté vodiace nite. Prevlečiete celý rad korálok pod a nad natiiahnutou niťou a tým ich (podobne ako vlákno na stave) fixujete na danom mieste. Celý rad sa samozrejme dá posúvať po vodiacich nitiach a zahusťiť podobne ako sa tká koberec (obr. 4. a 5.)

Fűzze a tervezett gyöngymintát egy damilra (vagy szintetikus vagy természetes ínra), és tegye a menetes sort a kifeszített vezetősálak közé. Egy egész sor gyöngyöt fűzzön a kifeszített cérna alá és fölé, és így rögzíti őket (hasonlóan az alaphoz tartozó szálhoz) az adott helyen. Természetesen a teljes tartomány a vezető szálak mentén mozgatható és ugyanúgy vastagítható, mint a szőnyeg szövése (4. és 5. ábra).

Thread the planned bead pattern onto a solid nylon thread (or a synthetic or natural tendon) and place the threaded row between the stretched guide threads. You thread a whole row of beads under and over the stretched thread and thus fix them (similarly to the thread on the condition) in the given place. Of course, the whole range can be moved along the guide threads and thickened in the same way as the carpet is woven (Figs. 4 and 5).

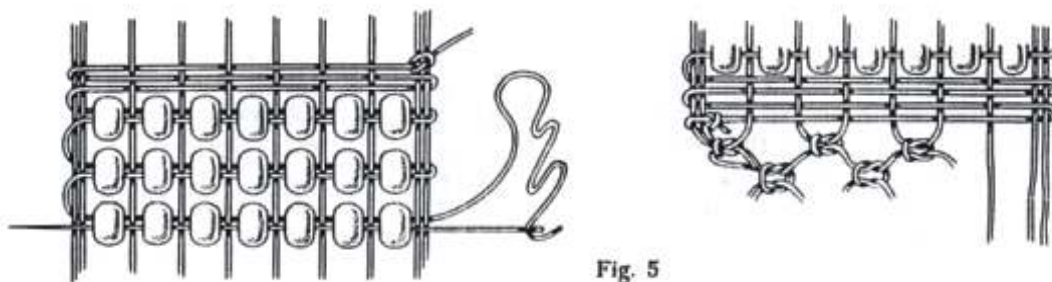
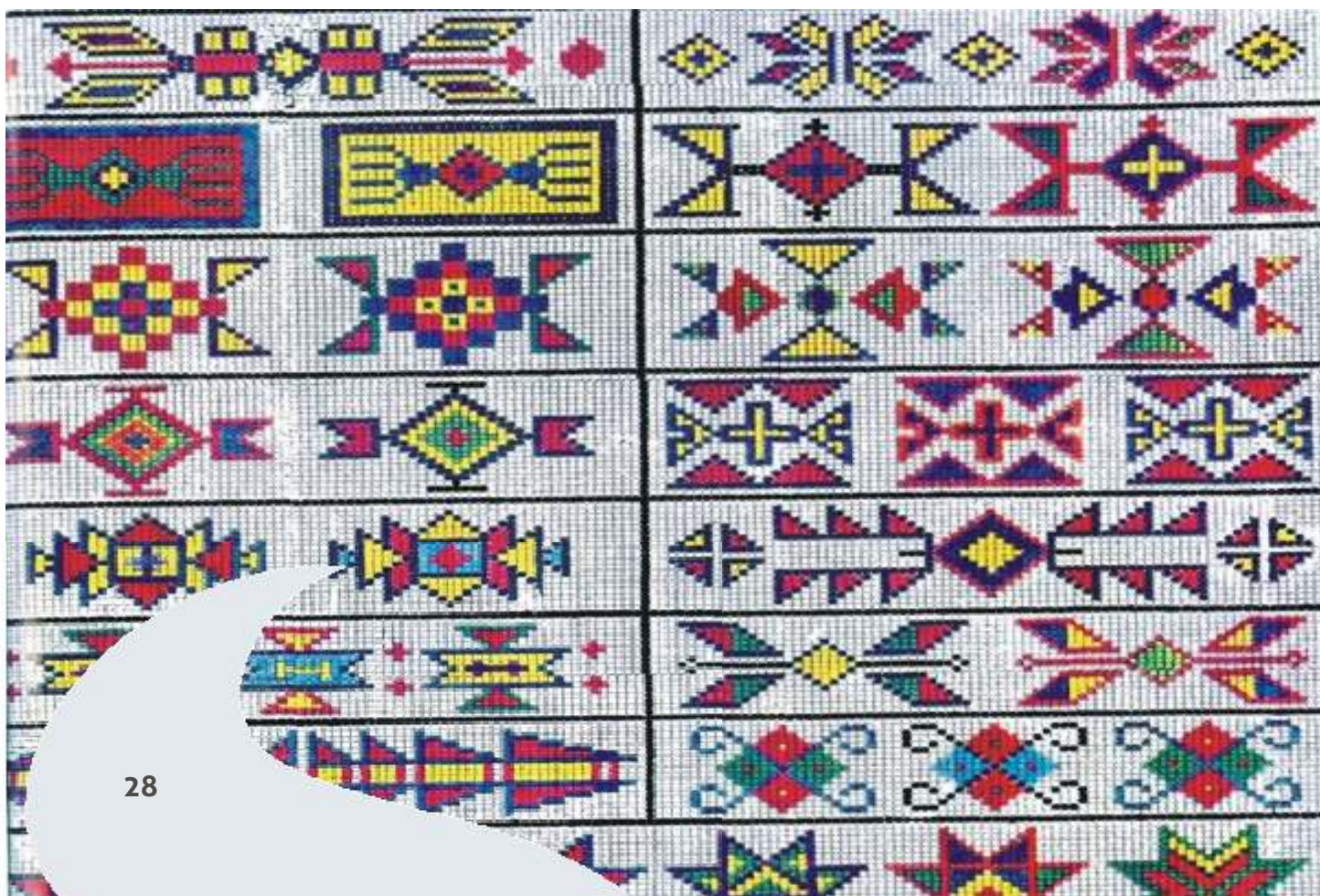

Fig. 5

2) Našívanie

Touto technikou môžete jednoducho navliecť celý rad korálok na ihlu a priamo prišit' na látku (plstenný či syntetický filc) či kožu (obr. 8 a 9.) Samozrejme je dobré prišit' o podklad čím väčší počet korálok, nielen na koncoch ako je to na obrázkoch. Celá štruktúra bude pevnejšia a menej zraniteľná voči roztrhnutiu.

2) Varrás

Ezzel a technikával egyszerűen egész sor gyöngyöt fűzhet a tűre, és közvetlenül a szövetre (filc vagy szintetikus filc) vagy bőrre varrhatja (8. és 9. ábra). Természetesen jó minnél több gyöngyöt varrni, így az egész szerkezet erősebb lesz és kevésbé sérülékeny.

2) Sewing

With this technique, you can simply thread a whole range of beads on the needle and sew them directly onto the fabric (felt or synthetic felt) or leather (Figs. 8 and 9.) Of course, it is good to sew as many beads as possible, . The whole structure will be stronger and less vulnerable to tearing.

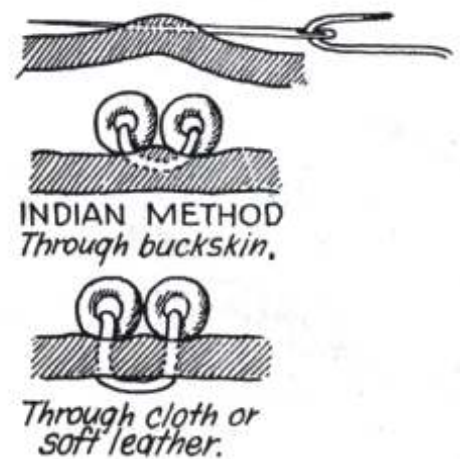
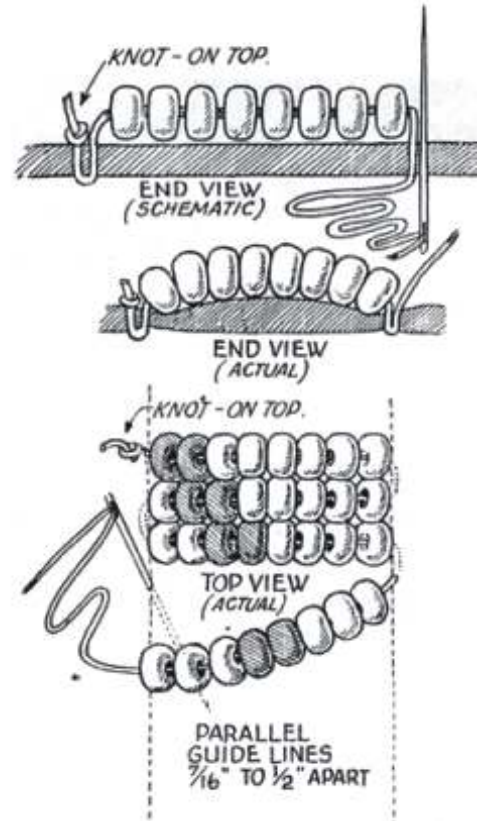

Fig. 9

3) Rozety

Výroba roziet je pomerne jednoduchá, o to však pracnejšia. Výroba jednej rozety (komplet so strapcami a retiazkou) môže trvať aj 10-12 hodín. Na tenkú koráľkovaciu ihlu (s úzkym uchom) navlečieme rad korálok a formou (had zožerie svoj chvost), t.j. prevlečením nite cez posledné 1-2 koráľky uzavrieme kruh a prišijeme k podkladu (obr. 18). Ak následne prišijete každú jednu koráľku ku filcovému podkladu získate súmerné, v jednej rovine pevne prichytené dielo !. Lenivej squaw koráľky z rozety "vyskakujú"...

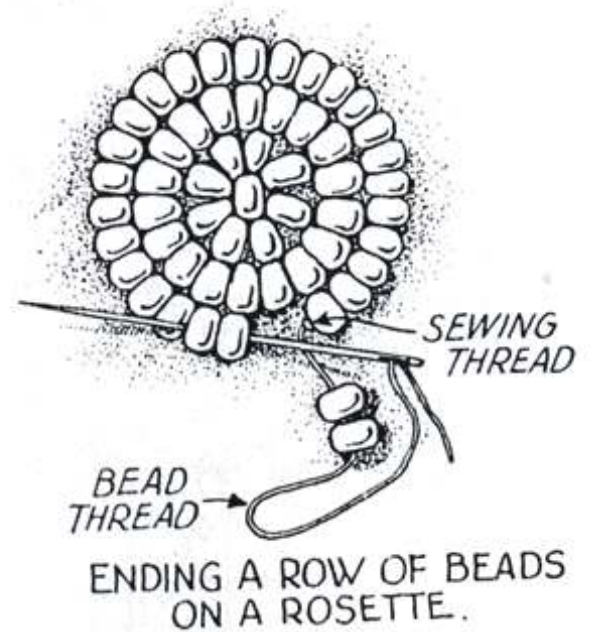

Fig. 18

3) Rozetták

A rozetták előállításá meg lehetőségen egyszerű, de annál időigényesebb. Egy rozetta (függőkkel és láncsal kiegészítve) elkészítése eltarthat 10-12 óráig is. Fűzzünk egy sor gyöngyöt vékony fűzőtűre (keskeny füllel) és írjunk egy formát (a kígyó megeszi a farkát), azaz úgy, hogy a cérnát az utolsó 1-2 gyöngyön átvezeti, zárja le a kört és varrja az alaphoz (18. ábra). Ha minden egyes gyöngyöt a filc alaphoz varrunk, akkor szimmetrikus munkát kapunk, szilárdan rögzítve egy síkban! Lusták készítetté rozettából a csikorgó gyöngyök kiugranak.

3) Rosettes

The production of rosettes is relatively simple, but all the more laborious. The production of one rosette (complete with tassels and chain) can take up to 10-12 hours. We thread a row of beads and a mold on the thin beading needle (with a narrow ear) (the snake eats its tail), i. by passing the thread through the last 1-2 beads, close the circle and sew to the base (Fig. 18). If you then sew every single bead to the felt base, you will get a symmetrical work, firmly attached in one plane !. Lazy squaw beads from the rosette "jump out".

9) Údiareň /sušiareň ovocia - malá údiareň 1x1m pre spracovanie ovocia, húb a zeleniny pre lesné centrum a zážitkové aktivity detí. bez základov, bez nutnosti ohlásenia drobnej stavby.

Výstupy: 50kg sušených produktov (slivák, húb, šípiek, marhúl' a bylín ročne) - nekomerčné využitie pre aktivity lesného centra.

9) Gyümölcsaszaló/szárító - 1x1 m es kisméretű füstölőház gyümölcsök, gombák és zöldségek feldolgozására az Erdei Központhoz és a gyermekek kalandos tevékenységeihez. Alapozás nélkül építhető egyszerű szerkezet.

Eredmény: 50 kg szárított termék (szilva, gomba, csipkebogyó, sárgabarack és gyógynövények) évente - nem kereskedelmi célú felhasználásra az Erdei Központ tevékenységeihez

9) Fruit smokehouse / dryer - a small smokehouse 1x1m for processing fruit, mushrooms and vegetables for the forest center and children's adventure activities. without foundations, without the need to report a small construction.

Outputs: 50 kg of dried products (plum, mushrooms, rose hips, apricots and herbs per year) - non-commercial use for forest center activities.

10). Kreatívna fotografia

Výstupy týchto programov budú predstavovať zážitkové aktivity lesného centra, nemajú komerčný účel a budú využité návštevníkmi a centrom samotným.

- Móda - Makro - Príroda - Travel -

10) Kreatív fotózás

A fotós programok eredményei az Erdei Központ tevékenységeit mutatják be, nem kereskedelmi céllal fogják használni a látogatók és maga a központ is. Különböző témakörök:

- Divat - Makró - Természet - Utazás -

10). Creative photography

The outputs of these programs will represent the experiential activities of the forest center, have no commercial purpose and will be used by visitors and the center itself.

- Fashion - Macro - Nature - Travel -

Ťažkosti a výzvy v makro fotografii

Malá hĺbka ostrosti

Pri makro alebo fotografovaní zblízka je hĺbka ostrosti vždy veľmi plytká. Čím bližšie sa dostanete k objektu, tým menšia je hĺbka ostrosti. Aj keď zmeníte číslo f na čo najmenšie: $f / 22$, $f / 32$, nebudete schopný zaostriť na pozadí alebo dokonca na celý objekt.

Nemôžete sa tomu javu vyhnúť, ale môže to byť dobré pre určenie kompozície obrazu. Ak fotografujete veľmi malý objekt a chcete, aby bol celý objekt zaostrý, mali by ste použiť to, čo sa nazýva stohovanie zaostrenia. Keď sa takéto fotografie robia často je potrebné urobiť stovky záberov príslušného objektu a každý z nich má inú zaostrnú časť objektu. Stohovanie skladanie sa dosiahne vložением týchto záberov do špecializovaného softvéru.

Manuálne zaostrovanie

Automatické zaostrovanie nefunguje správne pri snímaní extrémne detailnej fotografie. Prepnite na manuálne zaostrenie a získate viac konzistentne ostrých makroobrázok.

- Pohyb kamery je zväčšený
- Keď chceme zväčšiť objekt, zväčšíme tým aj pohyb.
- Jeden druh pohybu je, ak sa objekt pohybuje. Druhým je pohyb vášho fotoaparátu. Na odstránenie tohto pohybu použijete statív.
- Niekedy, keď je objekt príliš malý, je ťažké ho nájsť, keď sa pozeráte cez hľadáček. Použite určitý ukazovateľ na vyhľadanie objektu v hľadáčku fotoaparátu: prstom, slankou, všetko, čo vám môže pomôcť.
- Často nie je dostatok svetla. Na dosiahnutie hlbšieho zaostrenia už používate malú clonu. Jedným zo spôsobov je zvýšiť ISO alebo znížiť rýchlosť uzávierky. Dobrou správou je, že vaša scéna je malá, takže môžete ľahko upraviť osvetlenie alebo pozadie.

Nehézségek és kihívások a makrófotózásban

Kis mélységélesség

Makró vagy közelkép esetén a mélységélesség mindig nagyon kicsi. Minél közelebb kerülünk az objektumhoz, annál kisebb a mélységélesség. Még akkor is, ha az f -számot a lehető legkisebbre változtatjuk: $f/22$, $f/32$, akkor nem tudnánk fókuszálni a háttérre vagy akár az egész objektumra. Ezt nem lehet elkerülni, de jó lehet a kép kompozíciójának megalkotásához. Ha nagyon apró tárgyról készítenk képeket, és szeretnénk, hogy az egész legyen a középpontban, akkor alkalmaznunk kell az összpontosítást. Mikor ilyen fényképek készülnek, ehhez néha több száz felvételre van szükség az adott tárgyról, és mindegyikük az objektum egy másik részére fókuszál. A rétegezés úgy érhető el, hogy ezeket a felvételeket speciális szoftverbe helyezzük.

Kézi fókuszálás

Az autofókusz nem mindig működik jól az extrém közeli fényképezés során. Váltunk kézi fókuszra, és következetesebb éles makró képeket kapunk.

- A kamera mozgása - ha egy objektumot fel akarunk nagyítani, akkor is mozgásnak is követnie kell. Az egyik mozgás, ha az objektum mozog. A másik a kamera mozgása. Használjunk állványt a mozgás kikapcsolására.
- Néha, ha az objektum túl kicsi, akkor azt nehéz megtalálni, ahogyan a keresőn keresztül nézzük. Használjunk valamilyen eszközt, hogy megtaláljuk az objektumot a fényképezőgép keresőjében: az ujjunkat, egy szalmaszálat, mindent, ami segíthet.
- Gyakran nincs elegendő fény. A mélyebb élesség elérése érdekében már egyébként is kis rekeszt használunk. Az egyik módja az, hogy növeljük az ISO-t vagy csökkentjük a zársebességet. A jó hír az, hogy a jelenet kicsi, így könnyen módosíthatjuk a világítást vagy a háttérrel.

Difficulties and challenges in macro photography

Shallow depth of field

When macro or close-up shooting, the depth of field is always very shallow. The closer you get to the subject, the smaller the depth of field. Even if you change the number f to as small as possible: $f/22$, $f/32$, you will not be able to focus on the background or even the entire subject.

You cannot avoid this phenomenon, but it can be good for determining the composition of the image. If you are shooting a very small subject and you want the whole subject to be in focus, you should use what is called focus stacking. When such photos are often taken, it is necessary to take hundreds of shots of the subject and each of them has a different focused part of the subject. Stacking - folding is achieved by inserting these shots into specialized software.

Manual focus

Autofocus does not work properly when taking an extremely detailed photo. Switch to manual focus for more consistently sharp macro images.

- Camera movement is increased

When we want to enlarge an object, we also increase the movement.

One type of movement is when the subject is moving. The second is the movement of your camera. Use a tripod to eliminate this movement.

- Sometimes when the subject is too small, it is difficult to find it when looking through the viewfinder. Use a specific pointer to find an object in the camera's viewfinder: finger, straw, anything that can help you.

- There is often not enough light. You already use a small aperture to achieve deeper focus. One way is to increase the ISO or decrease the shutter speed. The good news is that your scene is small, so you can easily adjust the lighting or background.

Kompozícia

Všetky pravidlá kompozície fotografie platia aj pre makro /a fotografiu zblízka. Pozadie je tu však rozhodujúce.

Aj keď nebudete musieť sa príliš zaoberať tým čo sa deje za vašou témou, nezabudnite skontrolovať akékoľvek rušivé alebo nevhodné prvky pozadia.

Pri snímaní makrofotografie je použitie malej hĺbky ostrosti nevyhnutné. To skutočne prináša príjemný výsledok, pretože pozadie bude úplne rozostrené a môžete zvyčajne používať prirodzené nastavenie na vytvorenie vášho obrazu. Získajte kreatívnu macro fotografiu tak, že fotografujete objekt z neočakávaného uhla. Vyskúšajte rôzne osvetlenie, ako aj predné osvetlenie pre hlbšiu sýtosť farieb a bočné osvetlenie, ktoré zvýrazňujú textúru. Makrofotografia je naozaj úspešná, keď má obrázok hlavný bod záujmu a tento bod alebo predmet je v rámci rámu dobre zakomponovaný. Vyberte si jednoduché pozadie, aby ste nekonkurovali hlavnému predmetu o pozornosť diváka alebo dokonca siu môžete vytvoriť vlastné pozadie.

Kompozíció

A kompozíció összes szabálya a makró / közelképre is vonatkozik. A háttér itt rendkívül fontos szerepet játszik. Bár nem kell túl sokat foglalkozni azzal, ami a téma mögött történik, ne felejtjük el ellenőrizni a zavaró vagy bizarr háttérelemeket. Makrófelvételek készítésénél elkerülni lehetetlen a keskeny mélységélesség használata. Ez valóban kellemes eredményt hoz, mivel a háttér teljesen fókuszban fog megjelenni, és természetes módon beállíthatja a képet. Legyünk kreatívak, a témát váratlan szögből fotózzuk. Próbáljuk ki különböző világításokat, valamint az elülső megvilágítást a mélyebb színtelítettséghez és az oldalsó világítás a

textúra kiemeléséhez. A makrófotózás valóban sikeres, ha a képnek van egy központi eleme, és az adott pont vagy tárgy jól meg van komponálva a kereten belül. Válasszunk egy egyszerű hátteret, hogy ne versenyezzen a fő témával a néző figyelmének felkeltéséért, vagy akár készítsünk saját hátteret.

Composition

All the rules of photo composition also apply to macro or close-up photography. However, the background is crucial here.

While you won't have to worry too much about what's going on behind your theme, be sure to check for any distracting or inappropriate background elements.

When taking macro photography, the use of a shallow depth of field is essential. This really produces a pleasant result, because the background will be completely blurred and you can usually use the natural setting to create your image. Get creative macro photography by shooting a subject from an unexpected angle. Try different lighting as well as front lighting for deeper color saturation and side lighting that emphasizes texture. Macro photography is really successful when the image has a main point of interest and this point or object is well integrated within the frame. Choose a simple background so that you don't compete with the main subject for the viewer's attention, or you can even create your own background.

Tipy a triky

Ak ste novým v oblasti makro fotografovania, začnite s objektmi, ktoré sa nepohybujú. Použite statív. Pri snímaní makra používame obyčajne manuálne zaostrenie. Ak nepoužívate statív z nejakého dôvodu, nastavte objektív na jeho minimálnu vzdialenosť zaostrenia a urobte mierne pohyby dopredu a dozadu s vaším telom, kým nedosiahnete zaostrenie na časť objektu, ktorú si želáte zaostriť, a potom snímajte.

Položte svoj objekt paralelne s fotoaparátom, aby ste z neho čo najviac zachytili v danej hĺbke ostrosti. Vždy skontrolujte nastavenia. Používajte čo najnižšiu ISO. Nezabudnite, že potrebujete napríklad rýchlejšiu rýchlosť uzávierky v porovnaní so snímaním krajiny. Pri fotografovaní z ruky tiež pamätajte na rýchlosť uzávierky. Pre ostrú fotografiu z ruky by ste nemali nechať rýchlosť uzávierky nižšiu ako ekvivalentná ohnisková vzdialenosť použitého objektívu. Napríklad, ak je objektív 50 mm, vaša minimálna rýchlosť by mala byť 1/50 alebo rýchlejšia. Platí to však len v prípade, že fotografujete s kamerou s plnformátovým snímačom. Pre ľahšie počítanie vynásobte toto číslo dvomi a bezpečná rýchlosť uzávierky tak bude aspoň 1/100. Ako sme si povedali predtým, je pohyb v prípade makro fotografie zväčšený, takže toto číslo vynásobte 2 opäť - teraz je minimálna rýchlosť uzávierky 1/200.

Použite zadný LCD displeji, aby ste sa presvedčili, že máte požadovaný záber pred tým, než sa presuniete ďalej. Pozrite sa pozorne do rohov, aby ste sa uistili, že nedochádza k narušeniam.

Upravte akékoľvek nechcené artefakty v danej scéne a uistite sa, že vaša kompozícia sa podľa očakávania sústreďuje na váš predmet.

Pridajte rôzne farebné pozadia do makro snímok pre zmenu vzhľadu objektu. Pokúste sa fotografovať z rôznych uhlov a porovnajte výsledky. Snímanie chrobákov a motýľov nie je jednoduché, najmä pre začiatočníkov. Buďte trpezliví. Nebojte sa zašpiniť, často musíte sedieť alebo dokonca ležať na zemi, aby ste zachytili objekt v najlepšej pozícii alebo uhle. Ale čo je najdôležitejšie, vychutnajte si to, čo robíte.

Tippek és trükkök

Ha újak vagyunk a makró felvételkészítésben, kezdjünk olyan objektumokkal, amelyek nem mozognak. Használjunk állványt Makró felvételekor manuálisan fókuszálunk. Ha valamilyen oknál fogva nem használunk állványt, állítsuk az objektívet a legkisebb fókusztávolságra, mozogjunk kissé előre és hátra a testtel, amíg a kívánt objektumra sikerül koncentrálni, majd exponáljunk. Tegyük a tárgyat párhuzamosan a fényképezőgéppel, hogy minél többet tudjunk fókuszbá állítani a képből. Mindig ellenőrizzük a beállításokat. Minél alacsonyabb ISO-értéket használjunk. Ne feledjük, hogy gyorsabb zársebességet igényel, mint például a tájképfelvételhez. A kézből fényképezés során vegyük figyelembe a zársebességet is.

Az éles, kézben tartott fotózással készült képek esetén ne hagyjuk, hogy a zársebesség lassabb legyen, mint a lencse egyenértékű fókusztávolsága. Például, ha az objektív 50 mm, akkor a minimális sebességnek a másodperc 50% -ának, vagy annál gyorsabbnak kell lennie. De ez akkor igaz, ha fullframe fényképezőgéppel készítünk felvételt. Tehát, hogy a matematikát ne bonyolítsuk túl, szorozzuk meg ezt a számot 2-vel, és a biztonságos zársebesség a másodperc legkisebb százaléka lesz. Amint azt korábban említettük, a makrófotózás mozgása is fel van nagyítva, így ismét megszorozzuk ezt a számot 2-vel - most a zársebesség legalább 1 / 200-adikon.

Használjuk a hátsó LCD-készüléket annak érdekében, hogy még a mozgás előtt megkapjuk a kívánt képet. Gondosan nézzük meg a sarkokat, nehogy bemásson a képbe valami más is.

Különböző színű háttereket adhatunk a makró felvételekhez a téma megjelenésének megváltoztatásához. Próbáljunk különböző szögekből fényképezni, és hasonlítsuk össze az eredményeket. A bogarak és pillangók fényképezése nem könnyű, különösen a kezdőknek. Legyünk türelmesek. Ne féljünk attól, hogy piszkosak leszünk: gyakran ülni kell, vagy akár feküdni a földön, hogy elkapjuk az objektumot a legjobb helyzetben vagy a legjobb szögből. De az a legfontosabb, hogy élvezzük, amit csinálunk.

Tips and tricks

If you're new to macro photography, start with subjects that don't move.

Use a tripod.

When shooting a macro, we usually use manual focus. If you are not using a tripod for any reason, set the lens to its minimum focusing distance and make slight forward and backward movements with your body until you can focus on the part of the subject you want to focus on, and then shoot.

Place your subject parallel to the camera to capture as much of it as possible at a given depth of field. Always check the settings. Use the lowest ISO possible. Remember, for example, you need a faster shutter speed compared to shooting a landscape. Also keep in mind the shutter speed when shooting handheld. For a sharp handheld photo, you should not leave the shutter speed slower than the equivalent focal length of the lens used. For example, if the lens is 50 mm, your minimum speed should be 1/50 or faster. However, this only applies if you are shooting with a camera with a full-frame sensor. For easier counting, multiply this number by two and the safe shutter speed will be at least 1/100. As we said before, the motion in the case of a macro photo is increased, so multiply this number by 2 again - now the minimum shutter speed is 1/200.

Use the rear LCD screen to make sure you have the desired image before moving on. Look carefully in the corners to make sure there are no disturbances.

Adjust any unwanted artifacts in the scene and make sure your composition focuses on your subject as expected.

Add different colored backgrounds to macro shots to change the appearance of an object.

Try shooting from different angles and compare results.

Shooting beetles and butterflies is not easy, especially for beginners. Be patient. Don't be afraid to get dirty, you often have to sit or even lie on the ground to capture the object in the best position or angle. But most important, enjoy what you do.

Máte perfektný predmet pre makro, perfektný uhol a perfektnú kompozíciu. Skontrolovali ste svoje zaostrenie a je to dobré. Váš prst sa pohybuje nad tlačidlom spúšte. Jedným rýchlym stlačením a budete mať fotku. Je to všetko dobre nastavené ... správne?

Možno nie. Je tu ešte jedna vec, ktorú by som vás rád upozornil, a to aby ste ju skontrolovali, než budete fotiť - a to je pozadie.

Pozrite sa, zatiaľ čo predmet, osvetlenie a kompozícia znamenajú veľa v makrofotografii, na pozadí záleží tiež, a to oveľa viac, než si ľudia často uvedomujú. To je úplne pochopiteľné, je to v pozadí. Pokiaľ máte dokonalý predmet, prečo sa teda starať?

Ale pokiaľ ide o makrofotografiu, pozadie môže zlepšiť alebo pokaziť záber. Často pracujete s obmedzenou kompozičnou paletou. Riadky, farby, tvary; makrofotografia zjednodušuje veci, čo neznamená, že zjednodušuje aj fotografovanie. Namiesto toho zväčšuje každý prvok, takže pozornosť venovaná detailu je ešte dôležitejšia.

Našťastie nie je také ťažké získať dobré pozadie. Keď si začnete uvedomovať význam pozadia, vaše oko sa bude rozvíjať. Aby ste pokročili vo svojej technike, mám tu päť tipov, ktoré okamžite výrazne zlepšia vaše makro obrázky.

Van egy tökéletes makrótémánk, tökéletes szögünk és egy tökéletesen megkomponált jelenetünk. Ellenőriztük a fókuszt, és az tökéletes. Az ujjunk az exponáló gomb fölé kerül. Egy gyors kattintás, és kész is a képünk. Minden ott van előttünk... igaz?

Lehet, hogy mégsem. Van még egy dolog, amit javaslok, hogy ellenőrizzünk, mielőtt fotózni kezdünk - és ez a háttér.

Miközben a téma, a világítás és a jelenet beállítása nagyon sokat jelent a makrofotózásban, a háttér is legalább ilyen fontos, sokkal fontosabb, mint sokan azt gondolnák.

Mindaddig, amíg tökéletes az objektumunk, miért aggódnánk?

De amikor a makrofotózásról van szó, a háttér kiemelheti, vagy el is ronthatja a fotót. Gyakran egyfajta korlátozott kompozíciós palettával dolgozunk. Vonalak, színek, formák; a makrofényképezés leegyszerűsíti a dolgokat, ami nem jelenti azt, hogy megkönnyíti a fotózást. Ehelyett minden elemet nagyít, a részletekkel kapcsolatos figyelem felkeltése még fontosabb.

Szerencsére a jó hátterek megragadása nem olyan nehéz. Ahogy elkezdünk ismerkedni a háttérrel és annak fontosságával, a szemünk is jobban "kinyílik". De a technika elsajátításához, álljon itt öt olyan tipp, amely rögtön javíthatja a makróképeket.

You have the perfect subject for macro, perfect angle and perfect composition. You've checked your focus and that's fine. Your finger moves over the shutter button. One quick press and you will have a photo. It's all well set up. Right?

Maybe not. There's one more thing I'd like to warn you about, and check it out before you take a picture, and that's the background.

Look, while subject matter, lighting, and composition mean a lot in macro photography, the background matters as well, much more than people often realize. That's perfectly understandable, it's in the background. If you have the perfect subject, then why care?

But when it comes to macro photography, the background can improve or spoil the shot. You often work with a limited composite palette. Lines, colors, shapes; macro photography simplifies things, which does not mean that it also simplifies photography. Instead, it magnifies each element, so attention to detail is even more important.

Fortunately, it's not that hard to get a good background. As you begin to realize the importance of the background, your eye will develop. To advance your technique, here are five tips that will instantly greatly improve your macro images.

1. Klúčom je jednoduchosť

Povedal som že vám poskytnem päť tipov, ale tento prvý je z nich najdôležitejší. Toto je východiskový bod, ktorý by mal viesť ku všetkým ostatným pozadiam.

Keď hovorím o jednoduchosť, nemusím nevyhnutne obhajovať statické, jednotné, čierne alebo biele pozadie (hoci aj to môže fungovať dobre). Chcem tým povedať, že nechcem v kompozícii chaos. Nechcete preda, aby boli v pozadí rozptýlené tvary a línie, ktoré odvádzajú oko od hlavného predmetu.

Napríklad jeden z mojich obľúbených typov pozadia je len jedna farba. Nič do neba volajúce, ale ani nič rozptyľujúce. Ak fotografujete v prírode, možno sa môžete postaviť tak, aby váš subjekt mal za sebou stromy. Potom môžete zachytiť pekný, zelený prietok v pozadí. A ak je to na jeseň, ešte lepšie. Zlato na meniacom sa lístí, poskytuje niekedy krásne odtiene.

Kľúčovým aspektom je, že pozadie nie je rušivé. Zamerajte sa na pozadie dopĺňajúce predmet bez toho, aby ste to prehnali. Vo všeobecnosti budete v bezpečí s jednotným prekryvom (ale je tiež možné ísť na niečo trochu zložitejšie, ako uvidíte v tipoch štyri a päť nižšie).

1. Az egyszerűség kulcsfontosságú

Azt mondtam, adok öt tippet, de ez itt a legfontosabb. Ez az a kiindulási pont, amely minden más egyéb szempontot befolyásol. Amikor azt mondom, hogy egyszerűség, nem feltétlenül a statikus, egységes, fekete vagy fehér háttérre értem ezalatt (bár ez lehet, hogy jól működik). Úgy értem, hogy nem akarunk rendetlenséget kreálni. Nem akarok olyan zavaró formákkal és vonalakkal teli háttérre, amely eltereli a szemet a fő témáról.

Például az egyik kedvenc háttérre csak egy szín. Semmi különös, de legalább nem is zavaró. Ha természetes környezetben fotózunk, akkor lehetséges, hogy úgy tudjuk beállítani a jelenetet, hogy a téma mögött néhány fa legyen.

Ezután egy szép, zöldes elmosódott háttérre kaphatunk. És ha ez ősszel történik, az még jobb.

A levelek arany színű változásai gyönyörű színrnyalatokat eredményeznek. A legfontosabb szempont az, hogy a háttér ne legyen zavaró. A cél az, hogy a háttér kiegészítse a képünket anélkül, hogy felborulna az egyensúly. Általában biztonságos az, ha egyöntetű elmosódott háttérünk van (de ettől lehet egy kicsit bonyolultabb is, mint ahogy a 4-5. tippnél fogjuk látni).

1. Simplicity is the key

I said I would give you five tips, but this first one is the most important. This is the starting point that should lead to all other backgrounds.

When I talk about simplicity, I don't necessarily have to defend a static, uniform, black or white background (although that can work well). I mean, I don't want chaos in the composition. After all, you don't want the shapes and lines that distract the eye from the main object to be scattered in the background.

For example, one of my favorite background types is just one color. Nothing calling to heaven, but nothing distracting. If you are shooting in nature, you may be able to stand with your subject behind the trees. Then you can capture a nice, green flow in the background. And if it's fall, it's even better. Gold on a changing leaf, sometimes provides beautiful shades.

The key aspect is that the background is not disturbing. Focus on the background complementing the subject without exaggerating. In general, you'll be safe with a uniform overlay (but it's also possible to go for something a little more complicated than you'll see in tips four and five below).

2. Dosiahnuť dobré oddelenie predmetu od pozadia

Pokiaľ ide o makrofotografiu, rozhodujúca je dostatočná vzdialenosť medzi predmetom a pozadím. To znamená, že budete chcieť nájsť tému, ktorá je významne ďaleko od toho, čo stojí za ňou. Keď sa zameriavate na predmet v popredí, vzdialené prvky pozadia sa zvyčajne stanú príjemným rozostrením a vytvárajú pevný prekryv o ktorom som hovoril vyššie.

Takže čo presne znamená dostatočnú vzdialenosť? Vo všeobecnosti to bude závisieť od niekoľkých vecí.

Po prvé, od vzdialenosti fotoaparátu k objektu. Čím je váš fotoaparát bližšie k objektu, tým bližšie môže byť pozadie k objektu. Ak je váš fotoaparát len päť centimetrov od kvetu, potom budete pravdepodobne v poriadku sré je len 10 centimetrov za tým kvetom. Avšak ak je váš fotoaparát vzdialený 5 metrov od kvetu, potrebujete asi desať metrov vzdialenosti medzi kvetinou a pozadím. Za druhé, faktorom je aj hĺbka ostrosti. V krátkosti, hĺbka ostrosti sa vzťahuje k tomu aká časť vášho subjektu je ostrá a zaostrená, čo sa dá ovplyvniť otváraním a zatváraním clony.

Čím je plytšia hĺbka ostrosti (dosiahnutá použitím širokej clony, všeobecne v rozmedzí $f/1,8-5,6$), tým bližšie sa váš predmet môže nachádzať k pozadiu, čo stále ešte umožňuje pekné rovnomerné pozadie. Ale keď používate úzku clonu (napr. $f/8-32$), budete musieť byť oveľa opatrnejší. Bez veľkej vzdialenosti medzi vašim pozadím a predmetom zistíte, že čokoľvek, čo existuje vo vašom pozadí (listy, stonky, stromy atď.) zostane dobre definované a bude preto odvracať pozornosť od predmetu.

2. tárgy és a háttér megfelelő szétválasztása

Amikor makrofotózásról van szó, a téma és a háttér közötti kellő szétválasztás létfontosságú. Vagyis olyan témát akarunk találni, amely jelentős távolságra van bármitől, ami mögötte van. Ha a témára összpontosítunk az előtérben, a távoli háttérelemek általában kellemes elmosódássá válnak, ami a fent tárgyalt kellő hatást megteremti.

De mit is értünk a lényeges távolság alatt? Ez általában néhány dologtól függ.

Először is, a fényképezőgép és a tárgy közötti távolságot. Minél közelebb van a fényképezőgép a témához, annál közelebb van a háttér is. Ha a fényképezőgépünk csak egy centiméternyire van a virágtól, akkor valószínűleg rendben lesz a háttér, amely csak 10 cm-re a virág mögött. Ha azonban a fényképezőgép öt méterre van a virágtól, akkor talán 3 m távolságra lesz szükségünk a virág és a háttér között.

Másodszor, a mélységélesség is egy fontos tényező. Röviden, a mélységélesség a téma élesnek mondható részét jelenti, amely fókuszban van, amelyet a lencse rekeszének kiszélesítésével és szűkítésével lehet megváltoztatni.

Minél kisebb a mélységélesség (széles rekesznyílással, általában az $f/1,8-5,6$ tartományban) annál közelebb lehet a téma a háttérben, miközben még mindig lehetővé teszi a szép egyenletes elmosódást. Viszont amikor szűk rekesznyílást használunk (például $f/8-32$), akkor sokkal óvatosabbnak kell lennünk. Nagy távolság nélkül a háttér és a téma között azt tapasztaljuk, hogy bármi is van a háttérben (levelek, száraz, fák stb.) határozottan látható marad, ezért elvonja a figyelmet a témáról.

2. Achieve a good separation of the subject from the background

When it comes to macro photography, the sufficient distance between the subject and the background is crucial. This means that you will want to find a topic that is significantly far from what is behind it. When you focus on a subject in the foreground, distant background elements usually become a pleasant blur and create the solid overlay I talked about above.

So what exactly does sufficient distance mean? In general, it will depend on several things.

First, from the distance of the camera to the subject. The closer your camera is to the subject, the closer the background can be to the subject. If your camera is only five inches from the flower, then you will probably be fine if it is only 10 inches behind that flower. However, if your camera is 5 meters away from a flower, you need about ten meters between the flower and the background. Second, depth of field is also a factor. In short, depth of field refers to what part of your subject is sharp and focused, which can be affected by opening and closing the aperture.

The shallower the depth of field (achieved using a wide aperture, generally in the range of $f/ 1.8-5.6$), the closer your subject can be to the background, which still allows for a nice even background. But when using a narrow aperture (eg $f/ 8-32$), you will need to be much more careful. Without a great distance between your background and the object, you will find that anything that exists in your background (leaves, stems, trees, etc.) will remain well defined and will therefore divert attention from the object.

3. Fotografujte smerom k zamračenej oblohe

Toto je ľahké dosiahnúť a môže mať za následok niektoré skutočne príjemné obrázky. Všetko, čo potrebujete, je ochota dostať sa na zem čo najnižšie tak, aby ste mohli umiestniť oblohu za svoj predmet. Ak fotografujete tak, ako zvyčajne exponovaním na hlavný predmet, potom zistíte, že pozadie bude vykresľované ako príjemné, jednotné biele.

3. Fényképezünk felhős ég felé nézve

Ez könnyen végrehajtható, és nagyon szép képeket eredményezhet. Mindössze arra van szükség, hogy hajlandó legyen valaki a földhöz minél közelebb kerülni, hogy az eget a téma mögé helyezze. Ha úgy készítjük a képünket, mint bármely normál esetben, akkor azt találjuk, hogy a háttér kellemes, egyenletes fehér lesz.

3. Shoot towards a cloudy sky

This is easy to achieve and can result in some really nice pictures. All you need is a willingness to get to the ground as low as possible so that you can place the sky behind your object. If you shoot as usual by exposing to the main subject, then you will find that the background will be rendered as a pleasant, uniform white.

4. Snímajte na slnko

Makro fotografi často dostávajú slnko za seba, aby svetlo prechádzalo cez ich ramená a padalo na prednú časť predmetu. Zatiaľ čo to môže byť skvelá stratégia, niekedy prechod na opačné nastavenia môže mať za následok tvorivé efekty. Jednou z najzaujímavejších techník je čakať, až kým nebude slnko na obzore. Potom umiestnite predmet medzi seba a slnko, fotografujte čo z najnižšia a exponujte na hlavný predmet. Nepokúšajte sa dostať slnko do záberu. Namiesto toho sa snažte zachytiť zlatavé svetlo, ktoré sa vytvára tesne pri slnku. Je dôležité, aby ste to urobili neskoro večer. Čokoľvek skôr a slnko bude príliš jasné. Nebudete mať tie bohaté, zlaté farby a bude ťažké exponovať na hlavný predmet.

Takisto vás varujem, aby ste boli opatrní; nepozerajte sa do slnka cez hľadáček fotoaparátu. To môže poškodiť vaše oči. Namiesto toho zachyťte obrázok s využitím funkcie Live View fotoaparátu.

4. Fotózzunk a Nap felé

Gyakran a makrofotósok szeretik, ha a Nap mögöttük helyezkedik el, hogy a fény a válluk fölé kerüljön, és a téma elé vetüljön. Bár ez egy nagyszerű stratégia lehet, néha a dolgok átváltása kreatív hatásokat eredményezhet.

Az egyik legérdekesebb technika az, hogy megvárjuk, amíg a nap a horizonton alacsony. Ezután helyezzük el a témát magunk és a Nap között, ereszkedjünk le, és exponáljunk a fő témára. Ne célozzuk meg a Napot. Ehelyett meg kell próbálnunk elkapni azt a arany fényt, amely körülöleli a Napot.

Nagyon fontos, hogy ezt késő este tegyünk. Ha korábban csináljuk, a Nap túl fényes lesz. Nem fogjuk tudni megragadni a gazdag, arany színeket, és nehéz lesz exponálni a fő témára.

Az is javasolom, hogy legyünk óvatosak; ne nézzünk a Napba a kamera keresőjén keresztül, mert ez káros hatással lesz a szemünkre. Ehelyett készítsük el a képet a fényképezőgép Live View funkciójának használatával.

4. Shoot in the sun

Macro photographers often receive the sun behind them so that light passes through their shoulders and falls on the front of the subject. While this can be a great strategy, sometimes moving to the opposite setting can result in creative effects. One of the most interesting techniques is to wait until the sun is on the horizon. Then place the subject between yourself and the sun, shoot as low as possible and expose to the main subject. Do not try to get the sun into the shot. Instead, try to capture the golden light that is created just in the sun. It is important that you do this late evening. If sooner and the sun will be too bright. You will not have those rich, golden colors and it will be difficult to expose to the main subject.

I also warn you to be careful; do not look at the sun through the camera viewfinder. This can damage your eyes. Instead, capture an image using the camera's Live View feature.

5. Použite okolitú farbu

Zatiaľ čo jednotný preliv často funguje dobre ako pozadie, možno budete chcieť dať na svoje zábery niečo extra. Trochu popu. To je dôvod kedy sa môžu hodiť živé farby.

Zatiaľ nenavrhujem, aby ste zosúladiли farby ako na oblečení, ani nepredpokladám, že použijete teóriu farieb. Nie je to potrebné byť až tak dôkladný najmä, ak len začínate. Namiesto toho sa jednoducho pokúste pozrieť na farebné škvrny na pozadí a komponovať záber tak, aby mal hlavný subjekt za sebou trochu farby.

Keď ste v teréne, nemusíte vidieť príliš veľa možností, ale dajte si pauzu a pozrite sa okolo. Pokúste sa pozeráť cez hľadáček pri posúvaní uhla kamery. Môže sa ukázať, že niektoré oblasti sa stanú prekvapivo krásnymi, akonáhle nie sú zaostrené.

Jednou z mojich najobľúbenejších techník pri fotení kvetov je upraviť kompozíciu tak, aby druhý kvet bol trochu za prvým, zatiaľ čo fotím s malou hĺbkou ostrosti. Druhý kvet vykreslený ako nezaostrená plocha farby, ako vhodné pozadie dopĺňa hlavný predmet.

5. Használjuk a környező színeket

Míg az egyenletes elmosódás gyakran jól működik mint háttér, érdemes valami extrát adni a felvételeinkhez. Egy kis "pop-art"-ot. Az élénk színek jól jöhetnek. Nem feltétlenül azt javaslom, hogy úgy válogassuk össze a színeket, mint a ruháink esetében, és azt sem javaslom, hogy használjuk a színelméletet. Nem kell semmi különösre gondolni, különösen akkor nem, ha valaki kezdő. Ehelyett csak próbáljunk meg keresni színes foltokat a háttérben, és úgy komponáljuk meg a képet, hogy a fő téma mögött legyen egy kis szín. Ha kint járunk a mezőn, előfordulhat, hogy bőséges lehet a választék a számos opció közül, de álljunk meg egy pillanatra és nézzünk körül. Próbáljunk keresztülnézni a keresőn, miközben módosítjuk a kameraszöveget. Kiderülhet, hogy bizonyos területek meglepően szépek lesznek, ha nem állnak a középpontban.

Az egyik kedvenc technikám a virágok fotózásánál a kompozíció beállítására oly módon, hogy a második virág egy kicsit az első mögött látszik, és kicsi a mélységélesség. Mintegy a fókuszon kívül eső színfoltként a háttérben levő virág kiegészíti a fő témát.

5. Use ambient color

While a single overlay often works well as a background, you may want to add something extra to your shots. A little pop-art. That's why vibrant colors can come in handy.

So far, I'm not suggesting that you match colors to clothing, nor do I assume that you'll use color theory. You don't have to be that thorough, especially if you're just starting out. Instead, simply try to look at the colored spots in the background and compose the shot so that the main subject has a little color behind it.

When you're in the field, you may not see too many options, but take a break and look around. Try looking through the viewfinder as you pan the camera. It may turn out that some areas become surprisingly beautiful once they are out of focus.

One of my favorite techniques for photographing flowers is to adjust the composition so that the second flower is a little behind the first, while shooting with a shallow depth of field. The second flower, drawn as an unfocused area, complements the main subject as a suitable background.

Na záver

Makrofotografia vyžaduje dôkladnú pozornosť venovanú vášmu pozadiu, ale nenechajte sa tým zastaviť. Dosiahnutím dobrého oddelenia medzi objektom a pozadím, fotením oproti oblohe, oproti západu slnka alebo použitím žiarivých farieb a nad tým všetkým - sústredení sa na jednoduchosť, budete na dobrej ceste k získaniu fantastických makroobrázok.

Összefoglalás

A makrofotózásban a háttérnek nagy figyelmet kell szentelnünk, de ez ne tartson vissza minket. Azáltal, hogy elértük a téma és a háttér közötti kellő elválasztást, továbbá az ég felé fordulva, a lenyugvó Napot segítségül hívva, vagy élénk színeket használva, és mindenek előtt - az egyszerűségre koncentrálnva, jó úton haladhatunk a fantasztikus makróképek készítése felé.

At the end

Macro photography requires close attention to your background, but don't let that stop you. By achieving good separation between the subject and the background, taking photos against the sky, against the sunset, or using vibrant colors and all that - focusing on simplicity, you'll be well on your way to getting fantastic macro images.

Módna fotografia v prírode

Výstupy týchto programov budú predstavovať zážitkové aktivity lesného centra, nemajú komerčný účel a budú využité návštevníkmi a centrom samotným.

Ciel'ová skupina: Projekt je určený pre mladých ľudí. Úlohou prípadovej štúdie je ukázať im, že len lacná "etiketa", ktorá zaplavuje internet, nie je jediným účelom fotografie. Fotografia je teraz k dispozícii takmer všetkým. Jej poslanie je však oveľa širšie. Prečo nevyskúšať kvalitnú fotografiu aj v amatérskych podmienkach? Ako je to možné ukázať v tomto projekte?

Éra starých majstrov sa vytráca. Málokto už v dnešnej dobe stíska v rukách hrubé umelecké knihy, ak chce fotografovať. Na krásne drevené veľké kamery pomaly sadá prach v presklených vitrínach. Koniec koncov, fotografovanie je tak jednoduché. Vyberiem mobil z vrečka, žiadne nastavenie expozície, žiadne zaostrovanie: klik, klik, klik ... Urobím pár záberov z jedného miesta a pošlem ich ihneď cez internet kdekol'vek na svete. Práve teraz. Fotografie sa vyrábajú a odosielajú jednoducho a rýchlo.

Divatfotózás a természetben

E programok eredményei az erdőközpont gyakorlati tevékenységeit fogják képviselni, nincs kereskedelmi célja, a látogatók és maga a központ fogja használni.

A projekt célcsoportja a fiatalok. A lényeg az, hogy megmutassuk nekik, hogy az olcsó etikett amely elárasztja az internetet, nem az egyetlen célja a fotózásnak. Fotók most már könnyedén elérhetőek bárki számára. A küldetés ettől sokkal szélesebb körű. Miért ne legyen cél egy jó minőségű fotó készítése, az amatőr kondíciók ellenére is? Hogyan kerül ez bemutatásra ebben a projektben?

A régi mesterek korszaka leáldozóban van. Ma már alig van olyan ember, aki vaskos művészeti könyveket tart a kezében, amikor fotózik. A gyönyörű nagyméretű kamerák a vitrinekben porosodnak. Végül is fotókat készíteni pofonegyszerű. Kiveszem a zsebemből a mobilomat, nem kell sem expozíció-beállítás, sem fókuszálás: klik, klik, klik... Fotózik egy párat valahol és az interneten keresztül elküldöm most bárhová a világban. MOST, ebben a pillanatban. Fotókat készíteni és küldeni gyerekjáték.

Fashion photography in nature

The outputs of these programs will represent the experiential activities of the Forest Center, have no commercial purpose and will be used by visitors and the center ^{itself}.

Target group: The project is intended for young people. The purpose of the case study is to show them that just a cheap "label" flooding the internet is not the only purpose of photography. Photography is now available to almost everyone. However, its mission is much broader. Why not try quality photography even in amateur conditions? How can this be shown in this project?

The era of old masters is disappearing. Few people are already holding rough art books in their hands if they want to take photos. Dust in glass cases slowly settles on beautiful wooden large cameras. After all, photography is so easy. I choose a mobile phone from my pocket, no exposure settings, no focusing: click, click, click ... I will take a few pictures from one place and send them immediately via the Internet anywhere in the world. Right now. Photos are produced and sent easily and quickly.

Fotíť krásne objekty, krásne modelky, krásnych ľudí sa zdá jednoduché a lákavé. Najmä ak je takáto práca zdrojom slušného príjmu. Ale aj tu, ako hádam vo všetkých činnostiach treba predsa len niečo vedieť viac o oblasti fotografie. Nevyhnutnou podmienkou je mať dostatočné technické vybavenie a niečo čo je známe ako svetelný park. Fotograf pracuje so svetlom. Foto sa týka svetla, slovo graf popisuje kreslenie. Doslovne teda kreslíme svetlom.

Všetky techniky, ktoré používame, musia byť perfektne a takmer intuitívne kontrolované. A netýka sa to len kamery. Budeme tiež potrebovať niekoľko špecializovaných objektívov, biele, šedé a čierne pozadia, stojany s rôznymi typmi svetiel, svietidlá, reflexné dosky, presné merače intenzity svetla atď.

To platí nielen pre štúdiové fotografovanie, ale veľmi často aj pre exteriéry. Iba vtedy, keď získame doslova automatizované zručností technika môžeme zverejniť ponuku na spoluprácu s modelmi. Krásnych žien (ale aj atraktívnych mužov) ochotných spolupracovať je prekvapivo veľa. Ak vieme pracovať v kvalitným a kreatívnym spôsobom, objednávky sa môžu rýchlo dostaviť. Veľkou výhodou je, že každá z našich úspešných fotografií je v skutočnosti našou reklamou pre ďalšie možné zainteresované strany.

Gyönyörű tárgyak, csinos modellek, különböző emberek fotózása egyszerűnek és csábítónak tűnik. Különösen akkor, ha ez a munka egy tisztességes bevétellel is társul. De itt is célszerű felhívni a figyelmet egy fontos körülményre. A szükséges feltétel a megfelelő technikai felszereltség, amit csak fényparkként emlegetünk. A fotós fényvel dolgozik. A fényképek a fényről szólnak, a grafika pedig rajzolásról. Mi szó szerint fényvel rajzolunk.

Minden technikát amit használunk, tökéletesen és szinte intuitív módon kell kontrollálnunk. És ez nem csak a fényképezőgépre vonatkozik. Azon kívül szükségünk lesz néhány speciális lencsére, fehér, szürke és fekete háttérre, állványokra különböző típusú lámpákkal, világítótestekkel, fényvisszaverő lemezekkel, pontos fényintenzitás mérőkre, és így tovább.

Ez nem csak a stúdiófelvétellel igaz, de nagyon gyakran a kültéren készítettetekre is. Csak akkor ajánlhatjuk fel az együttműködésünket modelleknek, ha már elsajátítottuk és szinte automatizáltuk egy technikus képességeit. Meglepően magas a száma azoknak a gyönyörű nőknek (és férfiaknak) akik hajlandóak együttműködni. Ha magas színvonalon és kreatívan tudunk dolgozni, a megrendelésekre nem kell sokat várni. A legnagyobb előnye ennek az, hogy minden egyes sikeres fotónk tulajdonképpen egy hirdetés más érdeklődők számára

Taking pictures of beautiful objects, beautiful models, beautiful people seems simple and tempting. Especially if such work is a source of decent income. But even here, as I guess in all activities, we still need to know more about photography. The necessary condition is to have sufficient technical equipment and something known as a light park. The photographer works with light. Photo refers to light, the word graph describes drawing. So we literally draw with light.

All the techniques we use must be perfectly and almost intuitively controlled. And it's not just about the camera. We will also need several specialized lenses, white, gray and black backgrounds, stands with different types of lights, lamps, reflective plates, accurate light intensity meters, etc.

This applies not only to studio photography, but very often also to exteriors. Only when we acquire literally automated technician skills can we publish an offer to work with models. There are surprisingly many beautiful women (but also attractive men) willing to cooperate. If we can work in a quality and creative way, orders can arrive quickly. The big advantage is that each of our successful photos is actually our advertisement for other possible stakeholders.

Predtým, než model príde do štúdia, alebo príde na dohodnuté miesto, všetko musí byť už vopred pripravené. Týka sa to nielen technológie, ale aj iných potrieb, ako je šatňa, vešiaky na kostýmy, diván, deka a prestaviteľná stolička, makeup zrkadlo, profesionálny kaderník a špecialista na oblečenie.

Veľkou výhodou je mať taktiež dostatok šatiek, šálov, čiapok a dokonca aj zaujímavé rekvizity z čoho je možné vyberať. Model musí mať dostatok času na prípravu, a to aj keď sa príprava na fotenie zdá už ukončená. Najmä pri fotografovaní aktov, nesmú ostať žiadne stopy po slíPOCH, nohaviciach, ponožkách, alebo inej časti oblečenia. Tu potrebujeme najmenej 15 minút v kúpeľni. Veľkou výhodou zariadeného štúdia je, že sme v ňom pánmi svetla.

V exteriéroch je neprijateľné prenasledovať model slovami: "Ponáhľaj sa! Mimochodom, slnko už zapadá!" Je pravda, že najkrajšie zábery sa dajú urobiť približne hodinu pred západom slnka. Nazýva sa to takzvaná "zlatá hodina". Je to možno najkratšia hodina, ktorú poznáme. Ale príliš rýchle zábery sa nakoniec aj tak musia vymazať. Model nie je v pohode a to je veľmi dobre viditeľné na fotografiách.

Moderná technológia dnes umožňuje urobiť veľký počet záberov. Upozorňujeme však, že skutočný profesionál má rôzne zábery z rôznych vzdialeností a z rôznych perspektív, ktoré sú dobre premyslené vopred. Nemusí ich opakovať mnohokrát, aby mal aspoň jeden dobrý záber. Väčšina modelov sa pri fotení cíti neisto a to príliš často nepridáva lesku fotografiám. Pri fotení portrétov sa vyhýbajte objektívom krátkym zaostrovaním. Skresľujú perspektívu a majú za následok veľké nosy. Na fotkách preto nevyzerá dobre ani inak krásna žena.

Mielőtt egy modell belép a stúdióba, vagy megérkezik egy előre megbeszélte helyre, mindent előre elő kell készíteni. Ez nem csak a technológiát jelenti, hanem egyéb szükségleteket is figyelembe kell venni, mint például egy öltözőt, vállfát, egy szőnyeget, takarót és széket az átöltözéshez, sminkes tükört, professzionális fodrászatot és ruházati stílustanácsadót.

Nagy előny, ha elegendő sálból, kendőből, kalapból és még egyéb érdekes kellékekből választhat. A modellnek elegendő idő szükséges a felkészülésre, még akkor is, ha már elkészültek a képek. Különösen akkor, ha meztelen képek készülnek, nem szabad alsónemű, vagy zokni nyomoknak látszani a testen. Ehhez legalább 15 perc szükséges a mosdóban. A berendezett műterem nagy előnye, hogy mi vagyunk a fény urai.

Kültéren egy nem megfelelő modellt sürgetnek ezekkel a szavakkal "Siess! Különben a nap mindjárt lemegy!" Igaz, hogy a legcsodásabb képek a naplemente előtt egy órával születnek, amit úgy neveznek, az "arany óra". Ez talán a legrövidebb időszak amit ismerünk. De a túlságosan elsietett fotókat később meg kell semmisíteni, mert a modell nem tud ellazulni és ez nagyon látszik az így készített képeken.

A modern technológia manapság lehetővé teszi, hogy nagymennyiségű felvétel készülhessen. Azonban meg kell jegyezni, hogy az igazi szakember előre eltervezi a különböző felvételeit, amelyeket különböző távolságból és különböző perspektívákból készít. Nem szükséges sok ismétlés annyi biztos. A legtöbb modell kényelmetlenül érzi magát és túl gyakran előfordul, hogy nem adnak többet hozzá a csillogásukhoz. Amikor portrékat fotózol, kerüld el a rövid fókuszú lencsét, mert perspektíva-torzító hatásuk van és nagy orrokat eredményez, ami még egy gyönyörű női arc esetében sem szerencsés.

Before the model arrives at the studio or arrives at the agreed location, everything must be prepared in advance. This applies not only to the technology, but also to other needs, such as a dressing room, costume hangers, a sofa, a blanket and an adjustable chair, a makeup mirror, a professional hairdresser and a clothing specialist.

The big advantage is also to have enough scarves, shawls, hats and even interesting props to choose from. The model must have enough time to prepare, even if the preparation for photography seems already finished. Especially when photographing nudes, there must be no traces of hens, pants, socks, or any other piece of clothing. Here we need at least 15 minutes in the bathroom. The great advantage of a furnished studio is that we are masters of light in it.

In exteriors, it is unacceptable to chase the model with the words: "Hurry up! By the way, the sun is setting!" It is true that the most beautiful shots can be taken about an hour before sunset. This is called the so-called "golden hour". It may be the shortest hour we know. But too fast images must eventually be deleted. The model is not cool and it is very well visible in the photos.

Modern technology today allows you to take a large number of shots. Please note, however, that a true professional has different shots from different distances and from different perspectives, which are well thought out in advance. He doesn't have to repeat them many times to get at least one good shot. Most models feel insecure when taking pictures, and that too often it doesn't add shine to photos. When taking portraits, avoid focusing the lens briefly. They distort perspective and result in big noses. Therefore, the otherwise beautiful woman does not look good in the photos.

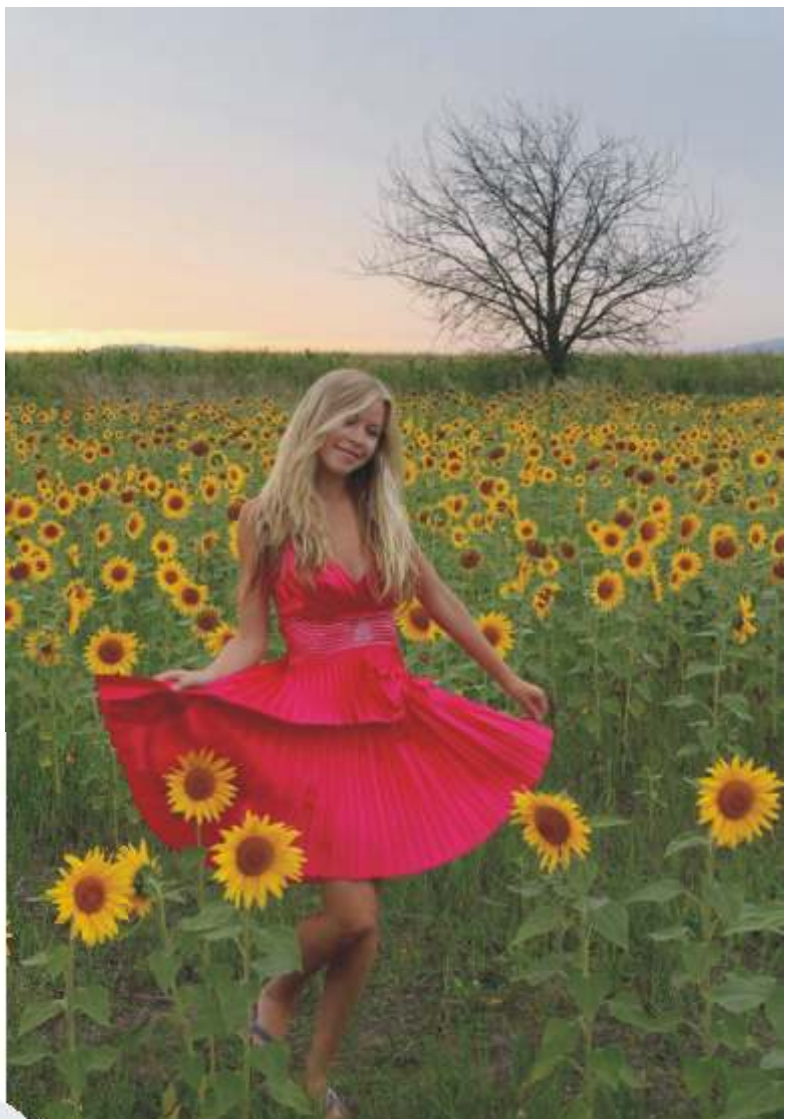
Kedysi dávno sme sa na Inštitúte výtvarnej fotografie dozvedeli, že ideálny objektív pre portréty je $f=135$ objektív. To platí aj dnes. A môžeme ísť aj do dlhších ohnísk. Vďaka vysokej citlivosti a najmä kvalite súčasných čipov môžeme nastaviť rýchlosť uzávierky na 1/500s a ešte kratšie. Takže sa nemusíte báť, že by ste rozmazali obrázok. Dlhšie ohniská znamenajú aj väčšie riziko roztrásenia. Inými slovami: Ak používame objektív s dlhšou ohniskovou vzdialenosťou, musíme nastaviť veľmi krátke rýchlosti uzávierky, inak dokonca aj veľmi starostlivo zaostrené snímky budú rozmazané roztráseným objektívom.

Fotografovanie potrérov musí byť dynamické, veselé a živšie. Preto sa statívy takmer nepoužívajú. Iba veľmi skúsený model, dokáže dlho udržať pozitívnu a živú tvár. To je aj dôvodom, prečo neustále aktivujem, povzbudzujem a chválím model, mením svoju a jeho polohu. Ktoré sú najlepšie z desiatky dokonalých záberov z rovnakého miesta a na rovnakej pozícii? Model zvyčajne chce vidieť všetky zábery okamžite. Buďte opatrný. Predtým, ako sa na konci fotografického sedenia zmením späť na civilistu, dôkladne vymažem všetky zábery, ktoré na sa mi na prvý pohľad nepáčia. Robím to veľmi rýchlo a dôsledne, takže nemám čas to ľutovať. Modelom na mieste ukážem len pár dobrých záberov. Zvyšok až doma na veľkej obrazovke alebo na veľkej televízii. Vždy rešpektujem jej (jeho) želanie zmazať zábery s nevhodnou pozíciou alebo s nesprávnym gestom.

Egyszer azt tanultuk a Fotóművészeti Intézetben, hogy portrék készítéséhez az ideális lencseméret az $f=135$. Ez ma is igaz. A magas érzékenységnék és különösen a jelenlegi chipek minőségének köszönhetően a záridőt 1/500-ra vagy még rövidebbre is beállíthatjuk.

Így nem kell aggódnunk a kép időzítése miatt. A hosszabb fókuszosok nagyon érzékenyek erre. Más szóval: amikor hosszabb fókuszhosszúságú lencsét használunk, akkor nagyon rövid záridőket kell beállítanunk, máskülönben még a nagy gonddal fókuszált képek is elmosódottak lesznek.

A portré fotózásnak dinamikusnak, könnyednek és élettelinek kell lennie. Ezért az állványok használata erre a célra szinte mindig hatástalan. Csak egy rendkívül gyakorlott modell képes mindig pozitív és életteli arcot vágni. Ezért szoktam mindig aktivizálni, ösztönözni, dicsérni a modellt, változtatva a saját és az ő pozícióját is. Van olyan, hogy 10 tökéletes kép amelyet ugyanarról a helyről és ugyanabban a pozícióban fényképeztünk? Nos, a modell általában azonnal látni akarja az összes róla készült képet. De óvatosságnak kell lenni! Mielőtt a fotózás végén "átvedlenék civilbe", az összes olyan képet letörlöm, amelyik első pillantásra nem tetszik. Nagyon gyorsan csinálom és nagyon következetesen, így nincs időm megbánni. Csak pár jól sikerült képet mutatok a modell oldalán. A többi otthon tárolom egy nagyméretű kivetítőn, vagy tv-n. Mindig tiszteletben tartom, hogy az olyan képeket, amelyek nem a megfelelő arcát, vagy pozícióját, vagy egy rossz testtartást, gesztust mutatnak, azokat kérésére letörlöm.

Once upon a time, we learned at the Institute of Fine Art Photography that the ideal lens for portraits is the $f = 135$ lens. This is still true today. And we can go to longer foci. Thanks to the high sensitivity and especially the quality of current chips, we can set the shutter speed to $1 / 500$ s and even shorter. So you don't have to worry about blurring the image. Longer foci also mean a greater risk of shaking. In other words: If we use a lens with a longer focal length, we need to set very fast shutter speeds, otherwise even very carefully focused images will be blurred by the shaken lens.

Portrait photography must be dynamic, cheerful and lively. Therefore, tripods are hardly used. Only a very experienced model can keep a positive and lively face for a long time. This is also the reason why I am constantly activating, encouraging and praising the model, changing my position and its position. Which are the best of dozens of perfect shots from the same place and in the same position? The model usually wants to see all the shots immediately. Be careful. Before I change back to a civilian at the end of the photo session, I will thoroughly delete all the shots that I don't like at first glance. I do it very quickly and consistently, so I don't have time to regret it. I will show only a few good shots with the model on the spot. Rest up at home on the big screen or on the big TV. I always respect her (his) desire to delete images with the wrong position or gesture.

Nikdy si neukladám obraz, ktorý sa mi nepáči. Samozrejme, upravujem každý záber. Zahŕňa to orezanie, úpravu histogramu, úpravu kontrastu a farieb, často retušovanie a odstránenie nežiaducich detailov a artefaktov. To vytvára nesprávny, ale osvedčený dojem, že som fotil len pekných a dobre vyzerajúcich profesionálnych modelov. Modeli sa stávajú sebavedomejšími a sú ochotní ďalej spolupracovať. Cena služby musí byť dohodnutá vopred, aby sa predišlo zbytočným nedorozumeniam.

Výsledné fotografie sú prenesené na CD, flash disk, alebo odosielam neverejný link do mojej fotogalérie. Zdôrazňujem neverejný odkaz. Je samozrejmosťou rešpektovať právo na súkromie. Kedykoľvek chcem publikovať svoju prácu, musím mať výslovný súhlas fotografovanej osoby. Odporúčam vopred dohodnúť, že originály budú archivované pol roka pre prípad tlače a ďalších zväčšení alebo špeciálnych úprav. Kto dodržiava tieto zásady, nemusí sa obávať nedostatku zmlúv a rozvoja vlastnej fotografickej praxe.

Som spokojný s výsledkami tohto malého projektu:

Mnoho mladých ľudí sa začalo viac zaujímať o techniky fotografovania, čo im umožňuje robiť podobné fotky ako robia ich skúsenejší priatelia. Nielenže sa hlásia nové modelky a svalnatí muži, ale vytvorila sa skupina fotografov, ktorí vážne premýšľajú o kvalitných komerčných fotografiách.

Účelom tejto akcie nebolo zarábať peniaze, ale predviesť skupine mladých ľudí prácu fotografa v oblasti modeling. Či už pri profesionálnej alebo amatérskej praxi sa nemožno vyhnúť určitej improvizácii, neočakávaným situáciám a kompromisom. Ak je však projekt vopred dobre pripravený, ak všetci účastníci včas vedia, čo sa od nich očakáva, práca je rýchla a veselá.

Soha nem mentem le azokat a képeimet, amik nem tetszenek. Természetesen minden egyes képet szerkesztek. Ez magában foglalja a kivágást, a hisztogram szerkesztését, a kontraszt és a színbeállítást, gyakran kisebb retusálást és a nem kívánatos részletek és tárgyak eltávolítását. Ez ugyan hibás, de bizonyítottan olyan benyomást kelt, mintha én mindig csak szép és jó professzionális modellekről készítenék felvételeket. Így a modellek önbizalma nő és nyitottabbá válnak az együttműködésre. A szolgáltatás árát mindig előre le kell egyeztetni a későbbi félreértések elkerülése végett.

A végleges fotókat ráteszem egy CD-re, flash memóriára, vagy beállítok egy nem nyilvános címet a fotogalériámban. Itt felhívom a figyelmet a nem nyilvános cím fontosságára. Amikor publikálni szeretném a munkáimat, ehhez minden alkalommal szükséges a fotóalany kifejezett hozzájárulása. Azt javaslom, hogy előzetesen egyeztessenek arról, hogy az eredeti fotók fél évre archiválva lesznek annak érdekében ha nyomtatás, további nagyítás vagy valami módosítás válna szükségessé. Annak, aki ezeket az alapelveket tiszteletben tartja, nem kell aggódnia a megbízások hiánya, vagy a vállalkozásuk fejlődése miatt.

Elégedett vagyok ennek a projektnek az eredményével: számos fiatal elkezdte komolyan venni azokat a technikákat, amelyek alkalmassá teszik őket arra, hogy a barátaikhoz hasonlóan ők is készítsenek képeket. Egy olyan fotós csoportot hoztak létre, akik komolyan gondolják minőségi kereskedelmi fényképek készítését.

Ennek az egésznek nem a pénzkeresés volt a fő indoka, hanem az, hogy bemutassam a fiataloknak hogy hogyan dolgozik egy profi fotós a modellek világában. Bizonyos improvizációk, váratlan helyzetek és kompromisszumok elkerülhetetlenek mind a professzionális, mind az amatőr gyakorlatban. Mindazonáltal, ha egy project kellőképpen előkészített, ha minden résztvevő időben előre tudja, hogy mi velük szemben az elvárás, akkor a munka gyors és vidám hangulatban zajlik.

I never save an image that I don't like. Of course, I edit every shot. This includes cropping, adjusting the histogram, adjusting contrast and color, often retouching, and removing unwanted details and artifacts. This gives the wrong but proven impression that I only photographed nice and good looking professional models. Models are becoming more confident and willing to continue working together. The price of the service must be agreed in advance to avoid unnecessary misunderstandings.

The result photos are transferred to a CD, flash drive, or I send a private link to my photo gallery. I emphasize the private message. It is a matter of course to respect the right to privacy. Whenever I want to publish my work, I must have the express consent of the person photographed. I recommend that you agree in advance that the originals will be archived for half a year in case of printing and other enlargements or special adjustments. Those who adhere to these principles do not have to worry about the lack of contracts and the development of their own photographic practice.

I am satisfied with the results of this small project: Many young people have become more interested in photography techniques, which allows them to take similar photos as their more experienced friends. Not only are new models and muscular men coming in, but a group of photographers has been formed who are seriously thinking about quality commercial photography.

The purpose of this event was not to make money, but to show a group of young people the work of a photographer in the field of modeling. Whether in professional or amateur practice, some improvisation, unexpected situations and compromises cannot be avoided. However, if the project is well prepared in advance, if all participants know in time what is expected of them, the work is fast and cheerful.

Program vzdelávacieho procesu pre aktivity lesnej pedagogiky

Náučné hry v lese

Hra na určovania častí rastlín

Prípravné práce:

Z cca 5 rozličných rastlín nazbierať z každej dve rozličné časti.

Priebeh hry:

Hráči sa rozdelia na dve rovnaké skupiny, ktoré sa postavia oproti sebe na vzdialenosť 6 metrov. Časť rastlín položíme do radu na zem do stredu medzi hráčov. Žiaci sa vyčítajú tak, že z každej skupiny má vždy jeden žiak to isté číslo. Vedúci hry vyvolá meno rastliny, z ktorej časti sú položené na zemi a zavolá k nej ľubovoľné číslo, ktoré majú žiaci v skupine. Napr.: Rastlina je borovica a číslo je päť. Hneď ako „päťka“ počuje svoje číslo, rozbehne sa do stredu a skúša časť svojej rastliny nájsť. Zvítazí ten, kto najrýchlejšie uchopí správnu časť. Za to dostane dva body pre svoje družstvo. Zodvuhnutie nesprávnej časti prinesie stratu 2 bodov.

ÖKO-ötlettár: oktatási játékok az erdőben

Érzékelési-észlelési játékok

Játék a növényrészek meghatározásához

Előkészítő munka:

5 különböző növényből kell összegyűjteni legalább két különböző részt.

Játékmenet:

A játékosok két egyenlő számú csoportra oszlanak és mindkét csapat tagjai kapnak egy-egy számot, amelyek egymással szemben állnak 6 méteren belül. A növények egy-egy részét sorba a játékosok közé helyezzük a földre.

A játékvezető kimondja egy növény nevét, amelynek a részei a földön hevernek és mond egy számot a csoportokból.

Pl.: A növény a jegenyefenyő és a szám öt. Amint az "ötös" számú csapattagok meghallják a számukat, középre futnak, és próbálják megtalálni a nevezett növény részét. A győztes az lesz, aki gyorsabban elkapja a helyes részt. 2 pont jár a csapata számára. A hibás rész felmutatása 2 pont veszteséget eredményez.

ECO-idea kit: educational games in the woods

Perception-experimental games

A game for determining plant parts

Preparatory work:

At least two different parts should be collected from 5 different plants.

Gameplay:

Players are divided into two equal number groups and members of both teams are given a number that is opposite each other within 6 meters. Each part of the plants is placed in a row between the players on the ground.

The leader says the name of a plant, parts of which lie on the ground and says a number from the groups. Eg: The plant is fir and the number five. As soon as the "five" team members hear their number, they run to the center and try to find the part of the named plant. The winner will be the one who catches the right part faster. He wins 2 points for his team. Presenting the faulty part results in a loss of 2 points.

Lesné spomienky

Priebeh hry:

- ▶ Predmety (napr.: listy, plody, šišky, kvietok) poukladať na boku plachtu (a potom druhou plachtou prikryť).
- ▶ Deti si na odkrytej plachte dobre pozrú predmety, pokiaľ je vrchná plachta cca 2 minúty odložená.
- ▶ Potom sa predmety opäť zakryjú.
- ▶ Žiaci hľadajú predmety v okolí a zozbierajú ich za vopred dohodnutý čas (15 – 25 minút) a prinesú na dohodnuté miesto.
- ▶ Kto doniesol všetky predmety a ako sa volajú?
- ▶ Počet predmetov zvoliť podľa veku deti (do 10 kusov).

Erdei emlékek

Játékmenet:

- ▶ Helyezze a tárgyakat (pl. levelek, gyümölcsök, tobozok, virágok) a lepedő egyik oldalára (majd a másikkal le lesznek fedve a tárgyak).
- ▶ A gyermekek a kitett tárgyakat figyelik kb. 2 percig.
- ▶ Ezután a tárgyak le vannak fedve. A gyerekek a szomszédos területen keresik a tárgyakat, és előre meghatározott idő után (15-20 perc), összegyűjtik őket a megbeszélte helyre.
- ▶ Kinek sikerült összeszedni az összes tárgyat és hogyan hívták őket?
- ▶ A tárgyak számát (legfeljebb 10 db) a gyermekek életkora szerint szükséges kiválasztani.

Forest memories

Gameplay:

- ▶ Place objects (eg leaves, fruits, cones, flowers) on one side of the sheet (the objects will be covered with the other).
- ▶ Children watch the exposed objects for approx. 2 minutes.
- ▶ The objects are then covered. The children search for objects in the adjacent area and, after a pre-determined time (15-20 minutes), collect them at the agreed location.
- ▶ Who managed to collect all the objects and what were they called?
- ▶ The number of objects (up to 10) must be selected according to the age of the children.

Stretnutie so stromom

Priebeh hry:

- ▲ Vytvoriť dvojice účastníkov.
- ▲ Jeden z dvojice si zaviaže oči – je slepec.
- ▲ Vidiaci vedie slepého ku stromu, ktorý je 20 – 30 krokov vzdialený.
- ▲ Slepec ohmatáva tento strom a snaží sa nájsť hmatom charakteristické znaky, podľa ktorých ho bude potom určovať (napr.: vetvy, lišajníky, obvod kmeňa, kôru, stopy od zveri...)
- ▲ Slepca dovedie vidiaci naspäť k východiskovému bodu, odviaže mu oči a tento má hľadať, pri ktorom strome bol podľa znakov, ktoré si hmatom zapamätal.

Találkozás a fával

Játékmenet:

- ▲ Párokra osztani a résztvevőket.
- ▲ A párból az egyik leköti a szemét vak ember.
- ▲ A látó vezeti a vakot egy 20-30 lépés távolságban levő fához.
- ▲ A vak ujjával megtapogatja a fát, és megpróbálja megtalálni azokat a jellegzetességeket, amelyeket meg tud jegyezni (pl. ágak, zuzmók, törzs kerülete, kéreg, állatok nyomai, stb.)
- ▲ A vakot a látó visszavezeti a kiindulási pontra, lehúzza a kendőt a szeméről és arra törekszik, hogy az általa megjegyzett karaktereknek megfelelően megtalálja a fáját.

Meet the tree

Gameplay:

- ▲ Divide participants into pairs.
- ▲ One of the couple blindfolds - a blind man.
- ▲ The viewer leads the blind to a tree 20-30 steps away.
- ▲ The blind use fingers to feel the tree and try to find features you can remember (eg branches, lichens, trunk circumference, bark, animal traces, etc.)
- ▲ The blind man is taken man back to the starting point, pulls the shawl off his eye, and strives to find his tree according to the characters he remembers.

Prehliadka vôní

Prípravné práce:

Nazbierať materiál na čuchanie, naplniť do pohárov, uzavrieť.

Priebeh hry:

- Rozdeliť v lese nazbieraný materiál na čuchanie do pohárov a tieto označiť názvom materiálu.
- Opäť nájsť so zviazanými očami určitú vôňu.

Illat bemutató

Előkészítő munka:

Gyűjtse össze az anyagot a szimatoláshoz, tegye a csészékbe és zárja le.

Játékmenet:

Osszuk szét az erdőben összegyűjtött anyagot a szimatoló poharakba és címkézzük őket az anyag nevével.

Feladat: eltakart szemekkel a gyerek keresse meg a bizonyos illatot vagy határozza meg mit szimatol / érez.

Fragrance tutorial

Preparatory work:

Collect the material for sniffing, place it in the cups and seal.

Gameplay:

Divide the material collected in the forest into sniffing glasses and label them with the name of the material.

Task: with their eyes covered, the child will look for a certain scent or determine what they are sniffing / feeling.

Hry na spoluprácu a pantomíma

Hra s palicou

Prípravné práce:

Vyhľadať vhodnú časť lesa.

Priebeh hry:

Každý žiak si nájde palicu cca 1 meter dlhú. Následne vytvoria žiaci kruh (stoja tvárou dovnútra). Každý žiak pevne drží svoju palicu v jednej ruke. Na povel lesného pedagóga pustí svoju palicu, urobí krok vľavo a snaží sa chytiť palicu suseda vľavo, prv než táto palica padne na zem.

Varianty: Palice nesmú byť opracované. Každý žiak si poriadne ohmatá svoju palicu. Potom zavrú oči a palice na povel lesného pedagóga si podávajú ďalej vždy poza chrbát ľavému susedovi. Každý žiak má oči tak dlho zavreté, až si je istý, že opäť drží svoju palicu. Potom zavrie oči, spraví krok dozadu a dáva ostatné palice s otvorenými očami ďalej. Lesný pedagóg zamení pri ďalšom podávaní palíc postupnosť, aby si nikto nemohol vypočítať, kedy bude jeho palica opäť u neho. A tak ďalej.

Zvláštne upozornenie: Dať pozor, aby sa na palice neolamovali vetvy zo stromov.

Együttműködésre alapuló játékok (csoportkohézió)

Játssz egy bottal

Előkészítő munka:

Az erdő megfelelő részének megkeresése.

Játékmenet:

Minden tanuló körülbelül 1 méter hosszú botot szerez. Ezután létrehoznak egy kört (állnak szemtől szemben). Minden diák szilárdan tartja a maga botját az egyik kezében. A pedagógus parancsára elengedi a botját, balra lép, és megpróbálja elkapni a bal oldali szomszédja botját, mielőtt a bot leesik a földre.

Lehetőségek: A botokat nem szabad megmunkálni. Minden diák jól kitapogatja a saját botját. Becsukják a szemüket, és a pedagógus parancsára tovább adják a botjukat a hátuk mögött a bal szomszédnak. Mindegyik diák szeme addig csukva van, amíg nem bizonyosodott meg arról, hogy ismét a maga botját tartja. Aztán becsukja a szemét, visszalép egy lépést, és nyitott szemmel adja tovább a többi botot. A pedagógus a következő lépésben megváltoztatja a bot váltásának irányát, így senki sem tudja kiszámítani, mikor jön hozzá a saját botja. És így tovább.

Fontos megjegyzés: A botokat ne az élő fákról vágják le a gyerekek!

Collaborative games (group cohesion)

Play with a stick

Preparatory work:

Finding the right part of the forest.

Gameplay:

Each student gets a stick about 1 meter long. Then they create a circle (facing each other). Each student holds his or her stick firmly in one hand. At the instructor's command, he releases his stick, steps to the left, and tries to catch his neighbor's stick on his left before the stick falls to the ground.

Opportunities: The sticks must not be shaped. Each student fingers their own stick well. They close their eyes and, at the instructor's command, pass their stick behind their backs to the left neighbor. Each student's eyes are closed until he is sure he is holding his stick again. Then he closes his eyes, takes a step back, and passes the other sticks with his eyes open. The educator changes it in the next step the direction of the stick change so no one can calculate when their own stick will come to it. And so on.

Important note: Do not cut the sticks off the living trees!

Stromová pantomíma

Prípravné práce:

Na vyučovaní prebrať z čoho pozostáva strom.

Priebeh hry:

Dve až tri deti sa postavia tesne pri sebe do stredu. Predstavujú jadrové drevo. Okolo sú sadnú 3 – 4 deti na zem a opierajú sa chrbtom o nohy tých, čo predstavujú jadro Stromu.

Oni sú hlavným koreňom. S nohami priliehajúcimi k týmto ležia deti s natiahnutými rukami na zem a zobrazujú ostatné korene. Pritom môžu prípadné dlhé vlasy byť interpretované ako vlásoknicové korene. Ďalšie deti sa postavia do kruhu okolo jadra a symbolizujú bel'ové drevo. Ďalší kruh predstavuje lyko a kôru. Poslední môžu grimasami znázorňovať zvrásnenú borku. Vystreté, vysoko zvihnuté ramená s pohybujúcimi sa prstami predstavujú vetvy, vetvičky a listy. Ostatní hráči sa môžu pokúšať ako kôrovci preniknúť cez borku do stromu, čomu ale aktívne zabraňujú.

Hra môže ďalej pokračovať, ak budú môcť byť zahrané ďalšie funkcie jednotlivých zložiek stromu. Tak môže byť zahrané napríklad: hlasný „šluk“ koreňov pri nasávaní vody, bel' volá: vodu hore alebo lyko: cukor dolu a ukazuje sa tak transport živín.

Zvláštne upozornenie: Na spadnutom strome, pni alebo kmeni môžeme počítat letokruhy a rozličné vrstvy stromu hrou prirovnať a zopakovať.

Fa pantomím

Előkészítő munka:

Elmagyarázni, szemléltetni, miből áll egy fa: a fa részei.

Játékmenet:

Két-három gyermek áll középen egymáshoz közel. Ők a magfa. Körülöttük ül három vagy négy gyermek a földön, és a hátukkal támaszkodnak a magfa lábaihoz. Ők a fő gyökér. Az szomszédos lábakkal csatlakozó gyerekek a kinyújtott karokkal fekszenek, és megmutatják a többi gyökereket. A hosszú hajúak képviselhetik a finom hajszálgökereket. A többi gyerek körbe áll a közép körül, ők lehetnek a fa kérge. A többiek grimasszal mutathatják a hullámos kérget. Magasra tartott karokkal a mozgó ujjakkal az ágak, és levelek... Más játékosok megpróbálhatják átrágni a fa kérgét, mint kártevők, de persze a kéregjátékosai ezt aktívan megakadályozzák és gátolják.

A játék akkor folytatható, ha a faelemek egyéb jellemzői játszhatók le. Így pl. egy hangos "nyelés" amikor a gyökerek a vizet felszippantják, vagy esetleg kimondani: "víz fel vagy cukor le", és mutatják / jelzik a tápanyagok szállítását.

Különleges megjegyzés: A kivágott fán, törzsön vagy tönkön számolhatunk évgyűrűket, és a játék különböző faszerkezeteivel ezt bevezethetjük a játékba.

Fa pantomime

Preparatory work:

Explain, illustrate what a tree consists of: parts of a tree.

Gameplay:

Two or three children are standing close to each other in the middle of a circle. They are the seed tree. Around them sit three or four children on the ground, leaning against their legs of the seed tree with their backs. They are the main root. Children joining with adjacent legs lie with outstretched arms and show the other roots.

Long-haired people can represent fine hair roots. The other kids stand in a circle around the middle, they can be the bark of the tree. The others can grimace as the wavy bark. Branches and leaves with arms raised with moving fingers... Other players may try to chew through the bark of the tree as pests, but of course players in the bark actively prevent and inhibit this.

The game can be resumed when other features of the tree elements can be played. Thus e.g. a loud "swallow" when the roots suck up the water, or possibly say "water up or sugar down" and show / indicate the transport of nutrients.

Special note: Year rings can be counted on the cut tree, trunk or stump, and with the different tree structures in the game, we can introduce this into the game.

Dobrodružné hry

Postriežka

Prípravné práce:

Vyhľadať lesné územie s podrastom, prípadne s posedom (predtým sa opýtať na lesnej správe alebo užívateľa poľovného revíru).

Priebeh hry:

V tejto hre môžu deti vkĺznuť do úlohy poľovníkov divej zveri a dozvedieť sa o úlohe maskovania v prírode. Jeden zo skupiny hrá poľovníka, ostatní sú divé zvieratá a musia sa čo najlepšie pred poľovníkom skryť. Počas schovávania má poľovník zaviazané oči. Len keď sa všetko upokojí a poschováva, môže vyjsť na posed alebo na miesto, odkiaľ má dobrý výhľad na okolité územie. Poľovník najprv musí voľným zrakom hľadať svojich spoluhráčov. Keď niekoho spozná, musí ho zavolať po mene a povedať, kde je ukrytý. Keď to zodpovedá (meno, miesto), musí tento hráč prísť k posedu. Ku koncu, keď je len málo zveri schované, môže poľovník použiť ďalekohľad. Keď je niekto tak dobre schovaný, že ho nemožno objaviť ani ďalekohľadom, môže byť spozorovaný podľa zvuku, ktorým ho vyzval lesný pedagóg na ohlásenie sa. Víťaz bude nabudúce poľovníkom. Po skončení hry sa môžeme detí spýtať, čo urobili, aby neboli hneď nájdení. A poľovník môže povedať, prečo koho ľahko spozoroval.

Játékos erőpróba

Csapda

Előkészítő munka:

Keressen erdei területet sűrű bozótokkal, esetleg épített vadlással (a játék előtt ajánlatos megkérdezni / felkeresni az erdőgazdaságot vagy a vadászterület tulajdonosait).

Játékmenet:

Ebben a játékban a gyerekek bebújhatnak a vadászok bőrébe, és megtudhatják, milyen szerepet töltenek be a terepszínek a természetben. A csoport egyik tagja a vadász, a többiek vadon élő állatok, és a lehető legjobb módon el kell rejtőzködniük a vadásztól. A rejtőzködés ideje alatt a vadász szembe be van kötve. Ha már csend van és mindenki elbújt, csak akkor mehet fel a vadász a lesre vagy olyan helyre, ahonnan jó kilátás nyílik a környező területre. A vadásznak először meg kell keresnie csapattársait. A vadásznak először csak szabad szemmel lehet keresnie a többi játékost. Ha valakit felismer, nevéen szólítja és meg kell mondania, hogy hol van. Ha ez igaz (név, hely), akkor a játékosnak a les helyére kell jönnie. Végül, amikor már csak néhány rejtett vad maradt, a vadász használhatja a távcsövet. Ha valaki annyira jól el van rejtőzködve, hogy nem lehet megtalálni távcsővel sem, hang után lehet megkeresni, de csak akkor, amikor erre jelet ad a pedagógus.

A győztes lesz legközelebb a vadász. A játék után megmondhatjuk a gyerekeknek, hogy mit csináltak jól vagy rosszul, miért voltak, vagy nem voltak azonnal, illetve nehezen megtalálhatók. A vadász is elmondhatja, miként ment a keresés / megtalálás, s kit hogyan vett észre.

Playful trials

Trap

Preparatory work:

Find a forest area with a dense scrub or built hunting tower (it is recommended to ask / visit the forestry or the owners of the hunting area before the game).

Gameplay:

In this game, kids can sneak into the skin of hunters and learn about the role that camouflage colors play in nature. One member of the group is the hunter, the others are wild animals and should hide from the hunter in the best possible way. During hiding, the hunter's eyes are blindfolded. Once there is silence and everyone is hiding, the hunter can go up to ambush or a place with a good view of the surrounding area. The hunter must first find his teammates. At first, the hunter can only look for other players with the naked eye. If you recognize someone, call them by name and tell them where they are. If this is true (name, location), the player must come to the place of ambush. Finally, when there are only a few hidden game left, the hunter can use his binoculars. If someone is so well hidden that it cannot be found with binoculars, it can be searched by sound, but only when the teacher gives a signal.

The winner will be the next hunter. After the game, we can tell the kids what they did well or badly, why they were immediately or hard to find or why they were not. The hunter can also tell how the search went and how he noticed the others.

Športové hry

Liška a zajac

Prípravné práce:

Voľná plocha veľkosti tenisového ihriska (lúka, pasienok).

Priebeh hry:

Pri hre si deti skúsia vzťahy lovca a koristi. Hracie pole pozostáva z dvoch základných línií (rozstup cca 20 metrov, línie vyznačiť). Koniec základnej línie je vždy líščí brloh. Tu stojí „liška“. Ostatné deti (zajace) stoja pozdĺž vyznačených línií.

Zvolanie lesného pedagóga: „Liška z brloha“ je signálom pre zajace bežať na oproti stojacu líniu tak, aby ich liška zachytila. Chytené zajace v nasledujúcom kole lovia spolu s liškou ostatné zajace. Líšky, ktoré nechytily žiadneho zajaca sa vrátia naspäť ako zajace. Lesný pedagóg zapisuje po každom kole pomer zajace: líšky, čo poukazuje na dynamiku a zmenu pôsobenia vo vzťahoch lovec – korisť.

Sport játékok

A róka és a nyúl

Előkészítő munka:

A tenispálya nagyságú szabad terület (rét, legelő).

Játékmenet:

A játékban a gyerekek tapasztalni fogják a vadász és a zsákmánya közötti kapcsolatokat. A játéktér két alapvonalból áll (távolság kb. 20 méter, a vonalakat ki kell jelölni). Az alapvonal vége mindig egy rókalyuk, itt áll a „róka“. A többi gyerek (a nyulak) a jelzett vonalak mentén állnak.

A pedagógus jelzésére a nyulak átfuthatnak a szemben levő vonalra úgy, hogy a róka ne fogja el őket. A megfogott nyulak a következő körben rókaként vadásznak a többi nyúlra. A rókák, amelyek nem fogtak semmilyen nyulat, visszaállnak a játékba, mint nyulak.

A tanár minden forduló után írja a nyúl és a róka arányát, amely a vadászmérleg dinamikáját és változását mutatja.

Sports games

The fox and the rabbit

Preparatory work:

Search for a free area (meadow, pasture) the size of a tennis court).

Gameplay:

In the game, children will experience the connections between the hunter and his prey. The playing field consists of two base lines (distance about 20 meters, lines to be selected). The end of the baseline is always a fox hole, here stands the "fox". The other children (the rabbits) stand along the indicated lines.

At the instructor's signal, the rabbits may run across the line in front of them so that they are not caught by the fox. The captured rabbits hunt the other rabbits as foxes in the next round. Foxes that have not caught any rabbits will return to the game like rabbits.

After each round, the teacher writes the ratio of rabbit to fox, which shows the dynamics and change of the hunting balance.

Sovy a vrany

Prípravné práce:

Voľná plocha veľkosti tenisového ihriska (lúka, pasienok).

Priebeh hry:

Pri tejto hre sa precvičujú novonaučené pojmy. Hracie pole pozostáva z jednej stredovej línií a dvoch zakaždým 6m vzdialených základných línií (komôr). Žiaci sa rozdelia na dve skupiny: sovy a vrany. Žiaci sa postavajú oproti sebe na vzdialenosť jedného kroku od stredovej línií. Lesný pedagóg povie výrok, ktorý môže byť pravdivý, poľujú sovy na vrany a pokúšajú sa ich chytiť, skôr než vbehnú do „komory“ (t.j. za základnú líniu). Keď je výrok falošný, tak sa postupuje opačne.

Kto bude chytený, príde k druhej skupine. Keď odpoveď nie je všetkým známa, zostanú niektorí stáť a iní za sebou behať. Lesný pedagóg by ich mal upokojiť a len keď sa zmätok vyrieši, vyjasniť si so žiakmi správne riešenie.

Baglyok és a varjak

Előkészítő munka:

Egy tenispálya nagyságú szabad terület (rét, legelő) keresése.

Játékmenet:

Ebben a játékban új fogalmakat gyakorlunk. A játéktér egy középpontból és két 6 méter távoli alapvonalból áll (kamrák). A játékosok két csoportra oszthatók: baglyok és varjak. A játékosok egymással szemben állva egy lépésre vannak a középvonaltól. Ha a tanár kimond egy állítást, amely igaz lehet, akkor a baglyok vadásznak a varjakra, és megpróbálják elkapni őket, mielőtt belépnek a „kamrába” (azaz az alapvonalra). Ha az állítás hamis, akkor fordítva megy a vadászat.

Akit megfogtak az csatlakozik a másik csoportba. Ha a válasz nem mindenki számára ismert, akkor némelyek helyben maradnak míg mások futnak. A tanárnak meg kell nyugtatni őket és amikor a zűrzavar megoldódott, tisztázni a helyes megoldást a tanulókkal.

Owls and crows

Preparatory work:

Search for a free area (meadow, pasture) the size of a tennis court.

Gameplay:

In this game, we practice new concepts. The playing field consists of a center and two 6 meter distant baselines (chambers). Players can be divided into two groups: owls and crows. The players are facing each other one step away from the center line. If the teacher makes a statement that may be true, the owls will hunt for crows and try to catch them before they enter the “chamber” (i.e., the baseline). If the statement is false, then the hunt goes the opposite way.

The one who was caught joins the other group. If the answer is not known to everyone, some will stay on their place while others run. The teacher should reassure them and when the confusion is resolved, clarify the correct solution with the students.

DÁVAJ NA SEBA POZOR! - Čo robiť v prípade uštipnutia kliešťom?

Kliešte sú najaktívnejšie v apríli-máji-júni, kedy majú najväčšiu šancu vyšantiť sa počas túry (alebo dokonca na krovitom, trávnom ihrisku, parku). Ako sa môžeme chrániť pred kliešťami a čo robiť, keď je uštipnutý krvilačný vrah?

Keď sme vonku, je vhodné obliecť si nohavice s dlhými nohavicami, najlepšie pevne zapnuté v členkoch. Môžete tiež použiť sprej odpudzujúci kliešte fúkaný na pokožku alebo oblečenie, ale to neznamená stopercentnú ochranu.

Je dôležité včas si všimnúť kliešťa, akonáhle sa nám vpije do pokožky, pri infekcii hrá veľkú úlohu čas. Kliešť totiž nie je teoreticky infikovaný do niekoľkých hodín od uštipnutia, takže ak je včas odhalený a odstránený, je pravdepodobnosť nákazy minimálna.

Kliešte vtreté do kože je zakázané aplikovať alebo infúzia krémom, olejom alebo inými prostriedkami, pretože vtedy zviera do našej pokožky vpúšťa sliny a obsah žalúdka. Podobný výsledok bude, ak začiarujeme a začiarujeme kliešťa. Na odstránenie kliešťa môžete v lekárni získať jednoduchú pinzetu na odstraňovanie kliešťov - na túto úlohu je však vhodná aj pinzeta na obočie. Uchopte krvavú prísavku pinzetou a pevným pohybom ju vytiahnite z kože. Miesto bodnutia postriekajte dezinfekčným prostriedkom, radí detský lekár. Ak je hlava kliešťa roztrhnutá, nie je dôvod na paniku, časť tela ponechaná vo vnútri bude v krátkom čase odmietnutá.

Miesto uštipnutia budeme v najbližších dňoch monitorovať - môže dôjsť k miernemu začervenaniu a opuchu, ale ak sa okolo neho objavia červené kruhy podobné koktejlom, ihneď navštívte lekára, tieto príznaky naznačujú boreliózu, ktorú je možné vyliečiť, ak ju objavíte v r. čas. Ďalšou chorobou, ktorú šíria kliešte, je vírusová encefalitída. Ak pociťujete bolesť kĺbov, svalov, hlavy, horúčku, príznaky nervového systému, mali by ste tiež čo najskôr navštíviť lekára.

Aj keď neexistuje spôsob, ako zabrániť borelióze, existuje očkovacia látka proti vírusovej encefalitíde - na dosiahnutie úplnej ochrany je potrebných viac očkovacích látok.

VIGYÁZZ MAGADRA!!! - Mi a teendő kullancscsípés esetén?

A kullancsok április-május-júniusban a legaktívabbak, ilyenkor van a legnagyobb esély arra, hogy a kirándulás során (vagy akár bokros, füves játszótéren, parkban) ránk akaszkodjanak. Hogyan védekezhetünk a kullancsok ellen és mi a teendő, ha megcsípett a vérszívó?

Amikor a szabadban tartózkodunk, jó, ha hosszú szárú nadrág van rajtunk, lehetőleg bokánál szorosan rögzítve. Kullancsriasztó spray-t is használhatunk a bőrre vagy a ruházatra fújva, de ez nem jelent száz százalékos védekezést.

Fontos, hogy a kullancsot korán észrevegyük, ha a bőrünkbe fúródott, az időnek nagy szerepe van a fertőzés szempontjából. A csípést követő néhány órában ugyanis a kullancs elméletileg még nem fertőz, tehát ha időben felfedezzük és eltávolítjuk, minimális az esélye annak, hogy megfertőződünk.

A bőrbe fúródott kullancsot krémmel, olajjal, egyéb szerekkel bekenni, befújni tilos, mivel ekkor az állat a nyálát és gyomortartalmát beleereszti a bőrünkbe. Hasonló eredménye lesz annak, ha a kullancsot csavargatjuk, tekergetjük. A kullancs eltávolítására gyógyszerárban lehet kapni egy egyszerű, kullancseltávolító csipeszt de egy szemöldökcsipesz is alkalmas a feladatra. A vérszívót a csipesszel megfogva határozott mozdulattal húzzuk ki a bőrből. A csípés helyét fújjuk be fertőtlenítővel tanácsolja a gyermekorvos. Ha a kullancs feje beszakadt, pánikra semmi ok, a bent maradt testrész rövid időn belül kilökődik.

A csípés helyét figyeljük a következő napokban enyhe bőrpír és duzzanat előfordulhat, amennyiben viszont kokárdaszerű, piros körök jelennek meg körülötte, azonnal forduljunk orvoshoz, ezek a tünetek a Lyme-kórra utalnak, amely időben felfedezve gyógyítható. A kullancsok által terjesztett másik betegség a vírusos agyvelőgyulladás. Ha ízületi-, izomfájdalom, fejfájás, láz, idegrendszeri tünetek lépnek fel, szintén forduljunk minél előbb orvoshoz.

Míg a Lyme-kór megelőzésére nincs lehetőség, addig a vírusos agyvelőgyulladásra létezik védőoltás a teljes védetség eléréséhez több oltásra van szükség.

TAKE CARE OF YOURSELF! - What to do in case of a tick bite?

Ticks are most active in April-May-June, when they have the best chance of hanging out during a hike (or even in a bushy, grassy playground, park). How can we protect ourselves from ticks and what to do if a bloodsucker is bitten?

When we are outdoors, it is good to wear long-legged trousers, preferably tightly fastened at the ankles. You can also use tick repellent spray blown on skin or clothing, but that doesn't mean one hundred percent protection.

It is important to notice the tick early, once it has bored into our skin, time plays a big role in the infection. This is because the tick is not theoretically infected within a few hours of the sting, so if detected and removed in time, the chances of getting infected are minimal.

It is forbidden to apply or infuse ticks drilled into the skin with cream, oil or other agents, as this is when the animal lets saliva and stomach contents into our skin. A similar result will be if we twist and tick the tick. To remove the tick, you can get a simple tick-removing tweezer at a pharmacy - but an eyebrow tweezer is also suitable for the task. Grasping the blood sucker with tweezers, pull it out of the skin with a firm motion. Spray the site of the sting with disinfectant, the pediatrician advises. If the tick's head is torn, there is no reason to panic, the body part left inside will be rejected in a short time.

We will monitor the site of the sting for the next few days - mild redness and swelling may occur, but if cocktail-like red circles appear around it, see a doctor immediately, these symptoms suggest Lyme disease, which can be cured if discovered in time. Another disease spread by ticks is viral encephalitis. If you experience joint, muscle pain, headache, fever, nervous system symptoms, you should also see a doctor as soon as possible.

While there is no way to prevent Lyme disease, there is a vaccine for viral encephalitis - more vaccines are needed to achieve complete protection.

POSTARAJTE SA O OSTATNÝCH! - Sťažnosti a ich riešenie v tábore

Ako môžeme zaistiť pozitívny zážitok, keď sa dve deti alebo dvaja mladí ľudia alebo dokonca dve skupiny v tábore navzájom napínajú? Táto otázka určite nie je v praxi vôbec jednoduchá. Zvlášť nie vtedy, keď sa vyvinie konflikt medzi dieťaťom a realizátormi tábora, keď niekto musí byť neustále disciplinovaný alebo keď niekto vyslovene porušuje pravidlá nášho malého sveta. Za porušovaním noriem a konfliktov môže byť mnoho dôvodov, ale najmä u detí skutočným spúšťačom nikdy nie je zlo samotné. Deti (okrem dobre definovaných psychologických zmien) ich vždy milujú. Ak sú drzí, aj keď nám hrajú s nervami, aj tak. Tento štatút si jednoducho musíme vryť do hláv, aby sme nikdy nezabudli na jediný moment, keď cítime, že sme ublížili iným deťom alebo nám.

Spáchanie zla je samo osebe negatívnou skúsenosťou pre páchatel'a aj pre obeť, takže samozrejme musíme urobiť všetko pre to, aby k podobným situáciám došlo čo najmenej často. Ak však problém už nastal, nevyrovnajme ho zhoršením situácie ďalšími negatívnymi skúsenosťami. Jednou typickou chybou je porušiť normu bez následkov, pretože s tým zostáva túžba ostatných táborníkov alebo druhého dieťaťa, ktorému bolo ublížené, objasniť veci, povedať sťažnosti a hľadať nápravu, neuspokojená. Ďalším bežným zlým riešením je trest, ktorý, hoci zdanlivo rieši napätie nahromadené v poškodenej strane alebo komunite, je určite negatívnou skúsenosťou pre zneužívajúceho. Čo však potom môžeme v takom prípade urobiť? Riešenie si vyžaduje veľkú dávku empatie, trpezlivosti a vynaliezavosti, nie je však nemožné ho dosiahnuť. Ak sa nám nie vždy podarí dosiahnuť náš cieľ, musíme byť predovšetkým trpezliví sami so sebou. Žiaľ, stane sa to mnohokrát. Napriek tomu stojí za to cvičiť, pretože v priebehu času sa môžeme pri riešení takýchto konfliktov stávať stále rutinnejšími.

- ▶ všimnite si a povedzte, ak existuje problém (aspoň pre nás)
- ▶ odstráňte porušenie (v prípade potreby odvádzajte zneužívajúceho a obeť od seba) dávajte veľký pozor na obe strany (ak sme tiež emocionálne postihnutí, dávajte pozor na seba)
- ▶ formulovať násilníkovi, ktorá norma komunity bola porušená a ako
- ▶ úprimne počúvajte to, čo hovoríte, ako spúšťač (a tiež to, o čom mlčíte)
- ▶ pomôcť stranám uviesť, prečo čo urobili (ak došlo k všeobecnému porušeniu, môžeme ostatných účastníkov zastupovať sami)
- ▶ vytvoriť príležitosť spoločne vyjadriť uvedenú sťažnosť (teda čiastočne odstránenú z prvkov temperamentu) alebo dvojstranné sťažnosti
- ▶ pomôžte nám spoločne nájsť aktívnu úlohu pre násilníka, ktorá sa necíti ponížujúca, ale je vhodná na zmierenie poškodeného alebo komunity
- ▶ pomôcť porušovateľovi pri plnení úlohy, ak je to možné, zapojiť ostatných
- ▶ chváliť zúčastnené strany, pokiaľ je to možné v čo najširšej možnej miere, obzvlášť prerušovač, za to, ako šikovne dokázal napraviť to, čo sa stalo

Ak uspejeme v tomto procese, prípad bude v konečnom dôsledku pozitívnou skúsenosťou pre komunitu ako celok, pre strany, ktorých sa konflikt obzvlášť týka, a pre dieťa alebo mladého človeka, ktorý porušuje normu. Túto techniku je možné úspešne uplatniť aj pri integrácii detí s poruchami správania a pri znižovaní deviantného správania.

VIGYÁZZ MÁSOKRA! - Sérelmek a táborban

Vajon hogyan tudjuk biztosítani a pozitív élményt, ha két gyerek vagy két fiatal, vagy akár két csoport a táboron belül egymásnak feszül? Ez a kérdés bizony egyáltalán nem egyszerű a gyakorlatban. Különösen akkor nem, ha az ellentét a gyerek és a tábor megvalósítói között alakul ki, amikor valakit állandóan fegyelmezni kell, vagy amikor valaki kifejezetten megszegi kis világunk szabályait. A normaszegés és a konfliktusok hátterében nagyon sok ok húzódhat meg, de főleg gyerekek esetében a valós kiváltó tényező soha nem a rosszság maga. A gyerekek (jól meghatározható pszichés elváltozásoktól eltekintve) mindig azért rosszak, hogy szeressék őket. Ha durvák, akkor is, ha az idegeinkkel játszanak, akkor is. Ezt az alapszabályt egyszerűen be kell vésnünk a fejünkbe, hogy soha egyetlen pillanatra se felejtjük el, amikor úgy érezzük, hogy a többi gyereket, vagy bennünket ért sérelem.

A rosszság elkövetése önmagában negatív élmény az elkövető és a sérelem elszenvedői számára egyaránt, ezért természetesen mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy minél ritkábban forduljanak elő hasonló helyzetek. De ha már bekövetkezett a baj, akkor ne tetézzük azzal, hogy további negatív élményekkel rontunk a helyzeten. Az egyik tipikus hiba, ha következmény nélkül marad a normaszegés, mert ezzel a többi táborozó vagy a sérelmet szenvedett másik gyermek vágya a dolgok tisztázására, a sérelem kimondására és az elégtételre kielégítetlen marad. A másik szokásos rossz megoldás a büntetés, ami ugyan látszólag föloldja a sértett félben vagy közösségben felgyülemlett feszültséget, de bizonyosan negatív élményt jelent a rosszalkodónak. De akkor mit tehetünk ilyen esetben? A megoldáshoz nagyon sok empátiára, türelemre és leleményességre van szükség, de nem lehetetlen véghezvinni. Elsősorban magunkkal szemben kell türelmesnek lennünk, ha nem sikerül mindig elérnünk a célunkat. Sajnos sokszor előfordul majd ez is. Mégis érdemes gyakorolni, mert idővel egyre rutinosabbak lehetünk az efféle konfliktusok feldolgozásában.

- ▶ vegyük észre, és mondjuk ki, ha baj van (legalább magunknak)
- ▶ szüntessük meg a normaszegést (ha szükséges tereljük el a rosszalkodót és a sértetteket egymástól) figyeljünk mindkét félre fokozottan (ha mi is érintettek vagyunk érzelmileg, akkor magunkra is figyeljünk oda)
- ▶ fogalmazzuk meg a rosszalkodónak, hogy melyik közösségi normát sértette meg és hogyan
- ▶ őszintén figyeljünk arra, amit kiváltó okként elmond (és arra is, amit elhallgat)
- ▶ segítsünk a feleknek megfogalmazni, hogy mit miért tettek (ha általános normaszegés történt, akkor a többi résztvevőt magunk is képviselhetjük)
- ▶ teremtsünk lehetőséget a megfogalmazott (ezzel az indulati elemektől részben eltávolított) sérelem, vagy kétoldalú sérelmek közös kimondására
- ▶ segítsünk közösen olyan tevékeny feladatot kitalálni a rosszalkodó számára, amelyet nem érez megalázonak, de alkalmas a sértett fél vagy a közösség kiengesztelésére
- ▶ segítsük a vállalt feladat megvalósításában a normaszegőt, ha tudunk, vonjunk be másokat is
- ▶ dicsérjük meg az érintetteket, ha lehet minél szélesebb körben, különösen a normaszegőt, hogy milyen ügyesen sikerült helyrehozni a történeteket

Ha sikerül végigvinnünk ezt a folyamatot, akkor a közösség egésze, a konfliktusban különösen érintett felek és a normaszegő gyermek vagy fiatal számára is végső soron pozitív élménnyé alakul az eset. Ez a technika sikeresen alkalmazható a magatartászavarral élő gyermekek integrációjában és a deviáns magatartásformák csökkentésében is.

TAKE CARE OF OTHERS! - Grievances and their treatment in the camp

How can we ensure a positive experience when two children or two young people, or even two groups within the camp, are straining for each other? This question is certainly not easy at all in practice. Especially not when the conflict develops between the child and the implementers of the camp, when someone has to be constantly disciplined, or when someone explicitly violates the rules of our little world. There can be many reasons behind breaches of norms and conflicts, but especially in children, the real trigger is never evil itself. Children (apart from well-defined psychological changes) are always bad for loving them. Even if they're rude or even when they play with our nerves. We simply need to engrave this statute in our heads so that we never forget a single moment when we feel that we have hurt other children or us.

Committing an evil is in itself a negative experience for both the perpetrator and the victim, so of course we must do everything we can to ensure that similar situations occur as infrequently as possible. But if the trouble has already occurred, let's not top it off by worsening the situation with additional negative experiences. One typical mistake is to break the norm without consequences, because with that, the desire of other campers or the other child who has been harmed to clarify things, say the grievance, and seek redress remains unsatisfied. The other common bad solution is punishment, which, while seemingly resolves the tension accumulated in the aggrieved party or community, is certainly a negative experience for the abuser. But then what can we do in such a case? The solution requires a great deal of empathy, patience, and ingenuity, but it is not impossible to accomplish. Above all, we have to be patient with ourselves if we don't always succeed in achieving our goal. Unfortunately, this will happen many times. Still, it's worth practicing because over time, we can become more and more routine in processing such conflicts.

- ▶ notice and say if there is a problem (at least for us)
- ▶ eliminate the violation (if necessary, divert the abuser and the victims from each other) pay close attention to both parties (if we are also emotionally involved, pay attention to ourselves)
- ▶ formulate to the abuser which community norm has been violated and how
- ▶ listen honestly to what you say as a trigger (and also to what you keep silent about)
- ▶ help the parties to state why they did what (if there was a general breach, we can represent the other participants ourselves)
- ▶ create an opportunity to jointly state the stated grievance (thus partially removed from the elements of temper) or bilateral grievances
- ▶ help us work together to find an active task for the abuser that does not feel humiliating but is suitable for reconciling the injured party or the community
- ▶ help the violator to carry out the task, if possible, involve others
- ▶ praise those involved, if possible as widely as possible, especially the breaker, for how skilfully he managed to rectify what happened

If we succeed in this process, the case will ultimately be a positive experience for the community as a whole, for the parties particularly affected by the conflict, and for the child or young person who breaks the norm. This technique can also be successfully applied to the integration of children with behavioural disorders and to the reduction of deviant behaviours.

MODLITBA LESA

Tulák, ktorý prechádza okolo mňa, nedvíhaj ku mne ruku!
Som teplo vašich kachlí za chladných zimných nocí,
Som priateľským krytom vašej verandy s tienidlom
utečieš pred páliacim slnkom a moje ovocie uhasí tvoj smäd.
Som lúč, ktorý drží váš dom, som vrcholom vášho stola,
Som posteľ, v ktorej ležíte, doska, z ktorej staviate svoj člň.
Som dverami vášho domu, stromom vašej kolísky, krytom vašej rakvy.
Tulák, ktorý prechádza okolo mňa, vypočuj moju požiadavku:
- Neublížujte mi!

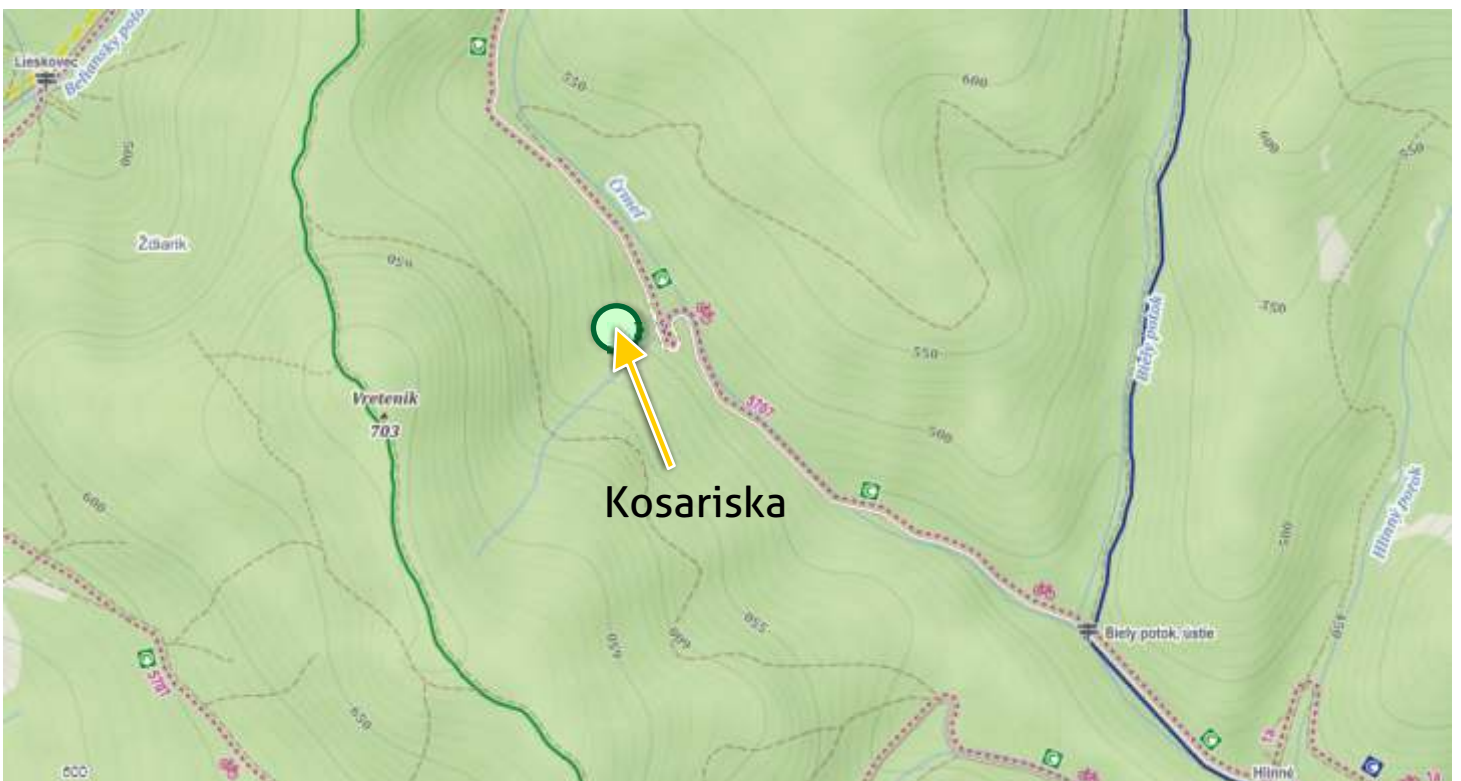
AZ ERDŐ FOHÁSZÁ

Vándor, ki elhaladsz mellettem, ne emelj rám kezet!
Én vagyok tűzhelyed melege hideg, téli éjszakákon,
én vagyok tornácod barátságos fedele, amelynek árnyékába
menekülsz a tűző nap elől, és gyümölcsöm oltja szomjúságodat.
Én vagyok a gerenda, amely házadat tartja, én vagyok asztalod lapja,
én vagyok az ágy, amelyben fekszel, a deszka, amelyből csónakodat építed.
Én vagyok házad ajtaja, bölcsőd fája, koporsód fedele.
Vándor, ki elmegy mellettem, hallgasd meg a kérésemet:
- Ne bántsi!

THE PRAYER OF THE FOREST

Wanderer, who passes by me, do not raise your hand to me!
I am the heat of your stove on cold winter nights,
I am the friendly cover of your porch with a shade
you will flee from the scorching sun, and my fruit will quench your thirst.
I am the beam that holds your house, I am the top of your table,
I am the bed in which you lie, the plank from which you build your boat.
I am the door of your house, the tree of your cradle, the cover of your coffin.
Wanderer who passes by me, listen to my request:
- Do not hurt me!

"Obsah knihy nie nevyhnutne odráža oficiálne stanoviská Európskej únie."
"A kézikönyv tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját."
"The content of this guidebook does not necessarily represent the official position of the European Union."